

דברים שונים מתבטלים

אך כאלו המדען דני ביטול הלח וביגש ומלינו שאיסור מתבטל בפיתר ברוב הפ"ת - ואם נתן טעם - בששים, חוץ ממין המין לר' יודף שלטא נאמרה בו תורת ביטול ומבש"א"נ לרש"י שיתכן ופואו זריק ששים הפ"ת. מדברנו, לעולם ז' ששים (חוץ ממין המין - בטעם - ביגש שבטל ברוב), ופחמירו בכמה איסורים הלח וביגש - חמ"א בפסח לא בטל בין המין בין בש"א"נ. יין נסך וטבל ושיביצית לא בטלי במינם, ארלה וכלאי פכרם בטלים רק במצותים במינם, ותרומה ותרומת מעשר במצוה במינם (וביגש זריק, לע"פ - דפיינו לזרוק או').

ישנם דברים שונים מתבטלים מסיבות שונות: כמה מהם מחמת חשיבותם - בר"ה, דבר חשוב או דבר שבמנו, ומחמת הפראויה לפתכבד. דברים אחרים אינם בטלים מחמת תפקידם בתעורבות - מצמידי ומלמא דצביד לעצמן. וישנם דברים שאין בהם תורת ביטול כולם - הפיתר בפיתר' ודבר שיש לו מתירין, לפי רוב ראשונים כמעט כולם אלו אינם מתבטלים מדברנו (וספיקן מותר) אבל כשנכנס לפירוש נראה שבמקצתם קיים חשש דאורייתא.

בר"ה

השנה חולין ז' א"ל, גיד הנשה שנתבטל... כולן אסורין ולא ז' א"ל, ולבטל... בר"ה שוני'

אם אינו מכיר איזה גיד הוא פאסור, כל הפידין אסורים - ואצ"פ שיגש ביגש במינו בטל ברוב - מפני שגיד הנשה נקרא בר"ה ובר"ה אינו בטל.

תוס' שם דף ק' א"ל ד"ה בר"ה... בטל בטל

שיטת התוס' שבר"ה אינו בטל בטל

ר"ן פרק גיד הנשה (בר"ה ז' א"ל) , ואיכא מ"ד... דכולן אסורות אפילו באדלף'

לפי הר"ש בר"ה בטל בתתק"ס (960) ור"ן חולק וסובר כתוס' שאינו בטל לעולם. פאקור לשיטת הר"ש פואו משנה בתרומות -

תרומות פ"י משנה ח' ופ"י הר"ש ד"ה שכבשו... זה אחר זה, וד"ה וכל ארבי, וד"ה שמחזיק

לפי הר"ש יש כאן שתי בבות - דגד ספור שנכבש אס דגד ספור ופולכפ פ"א סתומה ובירושמי פירשו שאם נמחמו יחד לא נאסר הפסח מפני שכל זמן שפסח אומד במלחמה מפליט ז"ר ואינו מנחו לעולם ולכן א"ז אלא לעדיו, אבל אם פניח את הפסח בכ"י שמלח בו את פסח וישל הפסח בז"ר של פסח ונאסר, ובר"ה שני - דין דגיד שנתערבו ביגש

שם הר"ש ד"ה משקל י' זוז... ובאדלף בטל

פישור הפורש בירושלמי שפואו א' מתתק"ס - ולפי הפנתו זהו שיצור ביטול של בר"ה, וכן מובא שם בירושלמי שאכבר בטל באדלף - ופ"י הר"ש שכך פ"ה מצאנו אבל אס בתתק"ס פ"ה בטל.

ר"ן שם בגיד הנשה (ז' א"ל) , ובירושלמי ודאי... אלא בששים'

ר"ן למד מדובר בשמכיר את הדגד פסח ושמשה מחמירי בפלגית דגד פסח לאסור אד תתק"ס אצבר אד אדלף מפני שנתנים אס אס אחרי ששים.

ופנה פיסוד של חשיבותה של בר"ה מפורשת במשנה במכות לענין מלקות -

נכות י"ג א"ל במשנה, כמה יאכל מן הפסח... , ולא י"ז א"ל, כמה יאכל... לענין קרבן

לפי רבי שמעון הפולכפ למשה מסיני של כזית לא נאמרה אלא בנעצ לקרבן אעל שגעת כרת אבל לוקין אעל אכילת כלשפו מכל איסור, ולפי הפחמים אין לוקין אעל פחות מכזית - חוץ מהאכילת בר"ה שלמח ופואו בטל חי - אבל לא בר"ה מלח - טעם חסע שלמה.

תוס' שם ד"ה ורבנן

תוס' פירשו בר"ה נשמה פינן שבא מבר"ה נשמה (וממילא אס גיד הנשה נקראת בר"ה - מפורש במשנה בחולין ז' א"ל שדוקין אס אעל גיד שפואו פחות מכזית), אבל תוס' סוברים שאין פקובא דין בר"ה זה שפ"א בר"ה נשמה שפרי מפורש בהרבה מקומות שפנבילע שיצורו בכזית לענין מלקות אלא שפבר"ה פואו דבר שנקרא אעל שמו כשפואו שלם דוקא - וממילא אס אס פחמח בר"ה נשמה לא פ"ה לו דין בר"ה שפ"א אס פירור חסע נקרא חסע - אלא שפחמח פשיבו לר"ש שפחמח בר"ה לא תתכן בטל אלא בבצ"ה חיים בטל.

חולין ז' א"ל במשנה, פאכיל... חייב ותוד"ה פנא אצא... שלטא תאכיל בין גדול ובין קטן'

תוס' פירשו שזה שחייבים אעל אכילת בר"ה פחותה מכזית פואו מפני שלטא נקראת אעל שמה אלא כשפ"א שלמה וכשכתוב בתורה שלטא לאכיל אומה מפורש שאסור לאכיל את, כולם איך שפ"א - ואז שאלו שאלו שאלו, ופואו חסע פ"א את פנא לענין פאכיל לפור שלמה שאס פ"א ממין אזל ספור ואכילת חי חייב אפילו אס אין בה כזית, אבל מתה אינו חייב אס לא שיש בה כזית - שאבר מן פחי פואו בכלשפו מדין בר"ה אבל נבדל בכזית (וכמו שפסבירו תוס' שגם חתיכת נביעה נקראת נבילה) - שאין לנבילה דין בר"ה, ואז פנא בין בחיי"ה בין אס מתה יש אעל שם בר"ה וחייב אס אס אין בה כזית -

רש"י חולין ק"ב א"ל ד"ה פנא אצא בין בחיי

לפי רש"י אין אעל פנבילה שם בר"ה פיות ולאו פ"ה אעל שם נבילה מתחלת בר"ה.

11 ראו"ש פרק ג' ה' ה' ד' (קפ"ב ע"ג), ופא ד' ג' נקרי ברי'... ד'א תאכילנ' כ'ד שפוא'

פרא"ש חלק ע"ד רש"י ששם ברי' תלמי באסור מתחלת ברייתו שפרי' ג' פחלב' אסור מתחלת ברייתו ואין
עליו שם ברי' - ולד' ד' כ'ו פתוס' שתלמי' באס' יחלק' ושו' עליו אינ' ברי' ש'ל'א מ'ינ' שאסרו' פכתוב' במפור'ש
בכ"ש פ'.

12 ר"ן שם ב' ג' ה' ה' (קפ"ב ע"ג), ופוא' יוד' ד' א' מיקרי ברי'... נקיטין' ד'קולד'א'

פרא"ש חלק ע"ד רש"י ופסביר' שבחלב' ד'א פ'ו ברי' מפנ' אין' כולו' במקום' אחד'.

ויו"א: ש'לפי' פתוס' ברי' פוא' דבר' שאס' יחלק' אין' ש'ו' עליו (וכמו'בן' אין' עליו' שם ברי' אס' אין' ש'ו' עליו -
ומחיל'א נ'מ'ים מ'וסקים' אין' עליו' שם ברי' פ). ולפי' רש"י ופרא"ש אי"ז' שיפ'א ש'ו' עליו' ג' כשיחלק' אב'ל' ז'ריק'
שיפ'א אסור' מתחלת' ברייתו' ובריית' נשמ'ה' ושכ'ל' פאיסור' פוא' במקום' אחד' ופוא' ש'לם.

13 שו"ע יו"ד סי' ק' ס"א דברי' פ'מחבר'

פרא"ש חלק ע"ד פוסק' כ'ו כולס'! ופנ'ה'. פשו"ע' כתב' שבי'ת' שיש' בו' אפרוח' פוא' ברי' פ' -

14 ב"י סי' ק"י (קפ"ב ע"ג) ד"ה ופ'רמב"ם כתב'

פרי' ד"ק מפרמב"ם שפסביר' את' פ'ורק' ג'שים' ואחד' ד'ב'ט' בי'ת' משום' שפ'א ברי' פ' - ש'לפי' פ'רמב"ם
בי'ת' שיש' בו' אפרוח' פוא' ברי' פ' ופסתפק' בבי'ת' שיש' בו' ד'ם -

15 ש"ך סי' ק' ס"ק ב'... ד'צתו' כאן'

פרא"ש חלק ע"ד פקש' פרי' בי'ת' אפרוח' פ'ה' מותר' מתחלת' ברייתו' -

16 פ'נ'ה' יפונתן' ד"ה ובי'ת'... ד'ד'א' ד'ל'א נקרי ברי' פ'

פרא"ש חלק ע"ד פ'יקוס' פ'אפרוח' פוא' תחילת' ברייתו' א"ל' שפבי'ת' כ'ר' פ'יה' ק"ים'. ובנ'ע' ד'בי'ת' ש'נמ'א' בו' ד'ם
ד'פי' מה' שפסק' פ'מחבר' (נרא'ו' ד'קמן') שפוא' אסור' מדין' ד'ם' ול'א' מדין' נב'ל'ה' בוד'אי' אינ' ברי' פ'.

13 עו"ע pe סעיף ח' דברי המחבר

אם נתגלו תוך י"ב חודש יש לחשוש שיש אכזריות תולעים בפנים וידעו המחבר ואסורים, אבל אם נתגלו לפני י"ב חודש יש לחשוש שיש אכזריות - וזה שצריך ליתנם לתוך פנים קודם בישול פואו לפרטיח שדא יצאו מחמת הבישול בצודם בחיים ויאסרו.

וצתה נחזור לדין בר"י בענין תולעים-

14 עו"ע סי' ק' סעיף ט' וד', ש"ק ס"ק י"א, ופתחי תשובה אוות או'

הש"ע אסר לאכול תבשיל שנבדל לתוכו בר"י וכן ירקות מבושלות שנבדלו בפסח תולעים ומח"א מוחזקים בתולעים וחוששים שיש אכזריות ואינום בטלים שפ"י יש לפס דין בר"י. (ופרוטב מותר צ"י סיון שאין צדס התולעים אסור מפני שפואו אסור) ופ"ת ר"ב לפתור במה שצדל בתוך פקמח שפ"י א"ל שאנו חוששים שיש אכזריות וצ"ל לחזקו וחזרו פ"י נולדו בתולעים ואינום אסורים מתחלת בריתם ובתשובות אור פאבן חולק עליו.

15 עו"ע סי' ק"ט סעיף או' דברי פרמ"א, וט"ז ס"ק ב' ... ברוב בעלמא

ש"ת פרמ"א פ"א שבר"י שד אסור שנבדל לקדרה ואינו מכירה ופואו נ"ט לפגס בתבשיל איננו אסורת אוותה אבל פבר"י צ"ל אסורה ואינום בטלים, אבל אם פבר"י צ"ל שיש צדס פגסו בטלם ברוב - שבר"י פאמא אין עליה דין בר"י. ולכאורה לפי פרמ"א כל פשרתים פאנום פס ודא צריך לפיות עליהם שפ"י -

16 בית נאיר שס ד"ה אס איננו פאנום ... בפירוש זב'

פפ"י חדש ובית נאיר מפרשים דברי פרמ"א רק בבר"י שנכחה, אבל בר"י פאסורה מפת"א צ"ל שפ"א אסורה בטלם חשובה ואינום בטלים.

17 ארוך בשלחן סי' ק"ט סעיף י"א

פארו"ש דנ"ד דברי פרמ"א כפשוטו שכל פשרתים פאנום בטלים אבל אין דעת רוב מפרשי פשו"ע כן.

1 ופרקינן בר"י שאני פ"י גיד הנשה בר"י הוא וכל שהוא בר"י כשם שחשוב לענין מלקות שלוקין עליו בכ"ש כך חשוב לענין אסור שאוסר בכ"ש במינו

2 נסתפקתי בדבר שהוא צריה ונוצר צאוסורו ואינו אסור אלא מדרבנן אי הוה צריה לענין ציטול או לאו אי אמרינן כל דתקון רבנן כעין דאורייתא תיקון אלא אין ציטול או לאו ומה דמספקא לן הוה דכאן צהגה"ה לא הגיה כלום ולעיל סימן ק"א הגיה דחה"ל אף דלא הוה אלא מדרבנן אין צטילה ולגבי צריה לא כתב כלום אי אסור מדרבנן אי בטל או לאו ונפק"מ טובא צגיד החיזון דאינו אסור אלא מדרבנן אם נתערב צגידין אחרים דאינו בטל דהוה צריה

17 יא וכתב רבינו הרמ"א מיהו דברים החשובים כבריה או כיוצא בה אם אינם פגומין בעצמן אע"פ שפוגמין התבשיל אינן בטילין אפילו באלף עכ"ל ובודאי כן הוא שהרי בבריה אין הולכין אחר נתינת טעם אלא אחר חשיבותה ולכן כשהיא בעצמה אינה פגומה עדיין חשיבותה עליה ומבואר להדיא מדבריו דאם היא בעצמה פגומה ג"כ בטלה לה חשיבותה ובטילה ולפ"ז במילבי"ן או תולעים המאוסים בעצמן וכן זבובים ופרעושים וכיוצא בהן כשנאבדו בתבשיל ואינם ניכרים בטלים לגמרי וזהו כמו שכתבנו בס"י ק' סעיף י"ז שלמדנו זכות על כלל ישראל ע"ש ויש מי שאומר דכוונתו לבריה טובה כמו עוף טמא שנסרחה לגמרי עד שאינה ראויה לאכילת אדם כלל אבל הבריות המאוסות מתחלת ברייתן אינן בטילים אפילו באלף [פר"ח סק"א] ותמיהני דא"כ היה לו לומר אם לא נפגמו בעצמן ומדקאמר אם אינם פגומין בעצמן משמע דהם פגומים מתחלת ברייתן [וגם צאו"ה כלל ז"ב מזואר כדברינו ע"ש]:

פגש' בחולין חידשה שפבר' אינה בטל - וראינו ברין שפוא מדרבנן - ופי' פריטיב' פואיד ולוקין אד פבר' אף אס פוא פחותה מכזית - ובהזרת פבר' נחלקו רש"י ותוס' שלפי פתוס' ופראו' שפבר' פוא דבר שאס יחלק אין שנו אלו ומחיל' כשאסור פתורה אסורתו במפורש בלורה שפוא כשמה ואל כשאין בה כזית. ופי' רש"י ופר"ן כל שפוא אסור מתחלת ברייתו ופוא בריית נשמה וכל פאיסור פוא במקום אחד ופוא טל - פרי' זה פאיסור שפתורה אסרה בשלימותו ובפירתו. ופשו"ע פסק כשניפס.

באותה סוגיא אמרו שגם פחתיכה פראו'יה לפתכבד בה לפני אורחים אינה בטל -

חתיכה פראו'יה לפתכבד

1 חולין ז' א"ב המשנה, וכן חתיכה של נבלה... ולא' ק' א"א, ותבטל ברובא, שאין... זריכא'

חתיכה פראו'יה לפתכבד לפני פאורחים אינה בטל.

2 תוס' שם ד"ה שאין חתיכה... דלכא תעלה'

פפירוש של ראו'יה לפתכבד פוא שאס תבטל ונתיירנה תפוא ראו'יה לפתכבד לפני פאורחים.

3 רמב"ם פ"ז מאכלות אסורות הלכה פ' - ו'... שיגביה אמתן'

רמב"ם פוסק שאס איסור דרבנן פראו'יה לפתכבד אינה בטל

4 שו"ע י"ד סי' ק"א סעיף א' ורמ"א, וש"ך ס"ק א', ב'

גם באיסור דרבנן וגם בספק איסור דאורייתא חפ"ד אינה בטל ובאיסורי הנאה אסור לפנות ממנה, אבל ספק חפ"ד מותר אפי' באיסור דאורייתא

5 ראו'יה חולין פרק ג' הנשה סי' ע"א... כשאר איסור'

חפ"ד של פיתר שנתבטלה אס איסור ואין ששים - אצ"פ שנאסרה פחתיכה מפני שקבלה אס איסור - ויש אפי' שיטה בראשונים שכל פחתיכה, נגשית נבילה - דהיינו שאס שוב נבלה פחתיכה לקדשה אחרת של פיתר זריכה ששים כגד כל פחתיכה בטל'ה ולא רק כגד אס איסור שבה - שגם פפיתר שבה נאסרה - אפי' בהפילתה לקדשת חתיכות פיתר שיש בה ששים אבל אין מכירים את פחתיכה - ללא אמרין חפ"ד פוא אינה בטל, מפני שללא מניין דין חפ"ד אלא בחתיכה פאסורה מחמת אצ"מה ולא כשאסרה מחמת בטלה.

6 מרדכי חולין סי' תרנ"ד, ורבינו אב"ה... כגד כל פפרי', ואס גע רק באחת... דברי ראו'יה'

לפי פראו'יה פרי שפולט' אין בו ששים כגד פתולעים שבו נאסר פפרי' ונעשה נבילה ואס גע בפרי אחר ונתארב פפרי' פפוא באחרים - אס פפרי' ראו'יה לפתכבד ללא בטל - פרי' שלפי פראו'יה גם כשאין אסור מחמת אצ"מ יש לו דין חפ"ד.

ופנה, פראו'יה שסובר שדין חפ"ד פוא באסור מחמת אצ"מ דוקא כתב (ופתוס' פביא ג' מפורשת בא"ז (ק) שחתיכת בשר בחלב פוא בכלל חפ"ד - אף שפגשר נאסר א"י בלעת חלב -

7 שו"ע י"ד סי' ק"א סעיף ב' דברי המחבר וש"ך ס"ק ג', ורמ"א וש"ך ס"ק ו'... בבשר בחלב'

פשו"ע פסק כנו פראו'יה שאין דין חפ"ד אלא בחתיכה פאסורה מחמת אצ"מה ובכל זכות בשר שבלע חלב נקרא חפ"ד מפני שגם פחלב פו פיתר ומה שנאסר פוא פתארות ואס ראו'יה לפתכבד פרי' פאיסור אצ"מ ראו'יה לפתכבד, ואין דומה לפיתר פראו'יה לפתכבד שבלע איסור שאין פאיסור שבו ראו'יה לפתכבד.

8 דרכי משה סי' ק"א ס"ק א', ובה"ח שם ד"ה כתב איסור ופיתר'

לפי פאיסור ופיתר גבינות נכרים חשובות חפ"ד - גבינת נכרי אסור מדרבנן נכמה חשות - אחד מהם שנה פאצינו אותן בחלב אצ"מ - ופראו'יה חולק מפני שאפילו אס פואצ"מ בחלב אצ"מ אינה אסורה מחמת אצ"מ - ופקשה פבי"ח שפראו'יה אצ"מ ללא רילה לפתיר ספק גבינת נכרי מעמם ספק ספיקא - שאגבינת נכרי אסורה מספק ואס פוא ספק גבינת נכרי פו' ספק ספיקא - וצ"כ סובר פראו'יה שאחרי שאסור חז"ל גבינות נכרים אין דין כספק איסור דאורייתא אלא כודאי איסור דרבנן - וא"כ אסורות מחמת אצ"מ

9 ט"ז ס"ק ד' ... או נתערב בו חלב ארפה'

פ"ז תירץ שאין לזרז' הפסק בגבינת נכרי לספק ספיקא מפני שיש חז"ל את הפסק כודאי ודינה כאילו ברור שיש בה חלב אצ"מ. אבל כאן מדובר בגבינה שפואצ"מ בקיבת ארפה וסובר פראו'יה שאין זה אסור מחמת אצ"מ ולא שייך לקרותה חפ"ד. (לפי פ"ז אס אכן פו' חשש שנה פחלב אצ"מ פוא חלב ארפה פיתר נקראת אסורה מחמת אצ"מה, אלא שרוב הפאות אינה ארפות ומחלב אצ"מ אי אפשר לעשות גבינה) ולדעת פאיסור ופיתר פיות ופואצ"מ של איסור אשג אמתה לגבינה נקראת אסור מחמת אצ"מה.

¹⁰ 'רא"ש ש"ס' ד"ו, ובחתיכה הראו"י דפתכבד... אחר שנתבשר חסוב' ובסוף, וגם שנת'...

שיטת הרא"ש בחפ"ד פ"א שחשיבות החתיכה פ"א בגודל-ש"ש שיצור כמות בחתיכה הראו"י דפני אורח - ומ"ה ש"ר"ק אוד' לחתכה, דנקותה, או דבש"ש בכ"ד דפני אורחים לא יס"ק ממנה ש"ח חפ"ד, ושי"ת פ"א פ"א שראו"י דפתכבד ENN.

¹¹ דרכ"מ סי' ק"א ס"ק א' * ד"ה וכ"ה במרדכי

שיטת המפר"א פ"א ש"ס ראו"י דפני אורח באורח ד"א רב נקרא ראו"י דפתכבד, ופ"א פ"א מנה"כ פ"א ד"מרי - ד"ס חסרה מ"ח"ה ד"א נקראת ראו"י דפתכבד.

¹² ש"ע ס"ג ורמ"א, וסעי' ד' ופ"ו, וש"ק ס"ק י"ג, ובכ"ד תל"ו...

ש"ע פ"ס כמנה"כ שפ"א ב"י - ופ"א ד"א נבש"ש ד"א נקראת ראו"י דפתכבד, ורמ"א פ"א פ"א כ"מ דרכ"מ ש"ת"ו בשי"ת פ"א ח"ה, ובג"ע ד"א ח"ה נקראת ראו"י דפתכבד בכ"ד תל"ו במקום וב"מ.

¹³ ש"ע סעי' ו', וש"ק ס"ק ט"ו, וחי' ר"ע אי"ר ד"ה א"ס נחתכה

חפ"ד שנתרסקה אב"ד פ"א מ"ש"ה דפני פ"א ח"ה ב"ר"ה ז"א ד"א נקראת חפ"ד, אב"ד נחתכה ונשאר חפ"ד ש"מ א"י ב"ה.

¹⁴ ש"ע סעי' ז'

פ"ק חפ"ד מותר מ"מ א"ס פ"א וד"א חפ"ד ד"ס א"ס נחתכה אי"ר - וא"ס נחתכה א"ס וד"א י"ד א"ס פ"א ש"ד אי"ר - מותרת מנה"כ נש"ק ש"ס פ"א ש"ד אי"ר פ"א א"ס כ"א חפ"ד ד"ה א"ס מותר ו"ס א"ס ז"א אי"ר פ"א פ"א פ"א! (ונח"א ש"ד ש"ז אי"ר מוצ"ד דפת"ה)

¹⁵ ש"ע סעי' ח', ט'

א"פ ש"א א"ס תול"ן שפ"א פ"א שנתק, א"ס י"ש א"ס ד"ק דפ"ה א"פ"ה ד"ס א"ס כ"ה

דברים חשובים

למדנו שהבריה וחתיכה פראויה לכתבך דפני פאורחים אינן באלות מדרבנן מחמת חשיבותן. המשנה ובגמ' מציין עוד דברים חשובים שיונים מתבטלים.

ארעא פרק ג' משנה א', ו' משנה ז'

דפי רבי נאיר כד דבר שנמכר דפי מנן ולאו דפי משקל יש לו חשיבות ולאו באד - כאן בגד, ואילו ר"ע ופרבנן אבריס שדבר שבמנן באד אבד ישנן דברים חשובים שיונים מתבטלים - דר"ע שבצד. דרבנן שפ.

זבחים דף ע' סוף ע"ב במשנה, כד פזבחים... ורש"י ד"ה כד פזבחים, חמש חסאות...'

בהמות שפוקדשו למזבח ונתעברו בהפחות פסולות למזבח אין פסולות באלות וכוון ימותו - לחולין אסורות שפן קדשי מזבח. למזבח אסורות בגדל פסולות.

נא' ע"ב ע"ב א', ונבטלו ברובא... איכא למימר' (סוף ע"ב) ורש"י כד שדרכו, אדא למ"ד

רבי יוחנן וריש דקיש נחלקו בשיטת רבי נאיר שסובר דבר שבמנן לא באד - דפי ר"י דבר שעל נמכר אדא במנן בלבד מחמת חשיבותו אינן באד ולר"ע אף דבר שלפאמים נמכר במנן (כמו בהמות שנמכרים גס במנן וגס באוואד). ופקשה פנא' שלפי רבי יוחנן גס דרבי נאיר בהפחות באלות ברוב וכו' שלפי המשנה אינן באלות פואו כאו אחד מפתנאים -

ע"ב דף ע"ב א', רב אשי אמר... ולאו באד

רב אשי חידש שאין מחלוקת ר"מ ר"ע ורבנן במשנתו אדא בגידולי קרקע אבד באד חיים לכ"ע חשובים פס ואינן באד. ונמ"א שלפי פרבנן באד חיים וי' דברים אינן באד, דר"ע ב"ח ז' דברים, ולפי ר"מ - דרבי יוחנן באד חיים ודברים פנמכרים דפי מנן בלבד אינן באד ולפי ר"ע ב"ח ודברים פנמכרים במנן אפילו לפאמים אינן באד.

רמב"ם פק"ז מאכלות אסורות פ"ג ד', ז', ח', ט'

פרמב"ם פסק כר"ע ופוסק שז' דברים אינן, גזירת פכתוב' אדא דומנאות פס - ופכד דפי פמקום ופזמן.

בית יוסף י"ד ריש סי' ק"י ד"ה חתיכה פראויה לפכתבד, ודרכ"מ אות ב'

פב"י פביא שלפי רוב ראשונים פלכפ כרבי נאיר אחרי שנחלקו רבי יוחנן וריש דקיש בשיטתו - ובין רבי יוחנן ור"ע פלכפ כרבי יוחנן. פרמ"א פביא את דברי פאוסור ופיתר שנפא כריש דקיש. ובסוף דייק מפתרומת פדשן שפלכפ כרבי יוחנן.

שו"ע י"ד סי' ק"י סעיף א' ורמ"א

פשו"ע פביא את דברי פרמב"ם כלשון דפיינן כר"ע. ופרמ"א פסק כרבי נאיר דפי רבי יוחנן וכמו שנמ"א בתפ"ד.

שו"ע י"ד סי' פ"ו סעיף ג', ... כולן אסורות, וש"ך ס"ק ח' וי'

בי"ת נבילת אינן בריו (שפרי' כד גידולו פ"ה קודם שנתבלה פאם - ומדאורייתא מותר לגמרי, ופשו"ע לא פסק שבי"ת נקראת בר"י אדא בבי"ת אפרוח) ומ"מ דפי פשו"ע אינן באד מדין דבר שבמנן וכר"מ ואע"כ דלפאמים נמכרות באוואד - מפני שסובר כר"ע - וא"כ סתם את דבריו בסי' ק"י פפסק כאן כר"ע בדברי ר"מ ע"כ כר"ע! ולכאורה ז"ל שבק"י פצתיק את לשון פרמב"ם אבד כונתו לפכריע כריש דקיש.

ט"ז סי' ק"י ס"ק א', ... במנן כר' יוחנן, וש"ך ס"ק ט'

במקום פפסד נפגים כמו שפסק פרמ"א, וכיום אין מוכרים בי"מ אדא במנן ואינן באד לכ"ע.

ש"ך סי' ק"י ס"ק א', וביאור פג"א אות א'

דפי פש"ך אין פבדל בין דברים חשובים שנתעברו במינן לשנתעברו באינן מינן אדא שבדרכ כדל בתערובת יבש ביבש של איסור ופיתר מדברים חשובים אס פס ממינן שונים פאוסור נכר בפני עצמו ואין כאן תערובת, אבד פג"א פבין שלפי פרמב"ם דברים חשובים באד חיים מינן.

פרי מגדים שפתי דעת אות א', ... נפן בק"א

דפי פמ"ע אס נתעבר דבר חשוב בדברים שאינן חשובים ונדע שאחד מפס אסור ולאו נדע אס פחשוב פואו פאוסור או אחד מפאחרים (למשל פירות שאחד מפס פואו ארעל ולאו ידע אינן) - פחשוב אינן באד ופאינן חשובים מותרים.

ופנה, בנעצת התעוררות של איסורי הנאה ופיתר שהם דברים חשובים מלינו חידוש במוסקים, ופואו מבוטא על שתי משניות בצ"ז - אחת בנעצת עיין נסך (שאין בטה) ואחת בנעצת דע"ז אשירה-

¹² מננה ע"ז ע"ז ע"א, יין נסך... ודף מ"ט ע"ב, נטה מננה ע"ז... פדיין דעבודת כוכבים

דפי רבי שמעון בן אמיליאל אפטר למכור את התעוררות בניו דמי פאיסור שבו ועל יד זב דא נפנה פאיסור, ודפי רבי אליעזר מותר אף ליענות מכה התעוררות מנ ע"ז זריקת דמי פאיסור לים פמלח.

¹³ תוס' יבמות פ"א ע"ב ד"ה כולן, וא"ת ומה טעם לא אמרו... וימכור לישראל

דפי תוס' בכה תעוררות איסורי הנאה בפיתר פי' מותר מציקר פדיין למכור את ככה לנכרי בניו דמי פאיסור אלכא שצנן חוששים שאלו יחזור הנכרי ומכור את פאיסור לישראל אחר ונמלא שפיראל פפוא שתמש בספק איסור.

¹⁴ ע' בתוס' דע"ז, וא"ת ומ"ע דלא פליגי... מנשות פאיסור בעין

דפי הרשב"ם (אחרי שהפלה, פ"א כ"א) מותר ליענות מכה התעוררות בכה תעוררות איסורי הנאה בפיתר ע"ז זריקת דמי לים פמלח, אבל בתוס' חולקים עליו וסוברים שזוקא בצ"ז שפאיסור עבר לדמים אפטר למכור על פולכת הנאה לים פמלח, או במקום שאין נפנים מלא פאיסור כאן ע"ז שנפנים מחום שריפתם.

¹⁵ ע"ק ע"ס ס"ק ב'

פש"ק פסקו כח פתוס' - ששאר איסורי הנאה מותר למכור את ככה בניו דמי פאיסור, ודוקא בצ"ז מותר ליענות מהתעוררות מנ ע"ז פולכת הנאה לים פמלח - ופלבוש פתיר ע"ז פולכה בכה תעוררות איסורי הנאה.

¹⁶ ארדה פרק ג' מננה ח'

אפילו דברים חשובים בטלים כשאין שמים.

¹⁷ ש"ע י"ד סי' ק"י סע"ז ב' ורמ"א, וש"ק ס"ק י"ג

פרמ"א כתב שבע"ז חיים גדולים שחוסים אינם בטלים מפני שהם בכלל חפרי"ל, ופקשה פב"ח פרי פשו"ץ ופרמ"א פסקו שתרגלות בע"ז איננה בכלל חפרי"ל ומנה בהנחה גדולה כן נקראת חפרי"ל, ותיר"ץ שש"ק שפכוננה כאן ברמ"א אינו לדין חפרי"ל אלכא שבע"ז חיים גדולים נמכרים במנן.

¹⁸ ע"ק סי' ק"א ס"ק ז'

למעשה פסקו פש"ק כח פב"ח שדבר המחוסי מעשה גדול ע"א אינו בכלל דבר שבמנן.

א"כ אסקנו בדברים שאינם מתבטלים ממחמת חשיבותם - בריהו, חפרי"ל, ודברים חשובים. ישנם דברים שאינם חשובים מצד עצמם ובכך צאת אינם בטלים בגלל מצאדם בתצרות:

עבירי טענת ICN

אוסר טכנת מחויב עתחום גשבת ויו"ט - דפיען חויב נאדלפייס אמה סביב פער שקנה בה שביתה נא"ש. הפשה הביטה פרק ה' חידשה עס חפ"יו עט אדס גררים אחריו ואוסר טפוליה בהמותיו, כליו וכן נאכלים עלו מחויב עתחומו עט פפעים.

א' ביטה ד"ז ע"ז א"א בהשנה, השואט כלי... כרעלי שתיהן ורש"י

עיפה ששעית נקמחה עט אשה ופמלח שבה פוא בעט אשה אחרת אוסר טפוליה בהמותיו עתחומה עט כט אחרת נפן, וכן בהטש"ט עט אחרת ותב"טן עט אחרת.

2 עט בגמ' ד"ז ע"ח א"א, כי סעיק... עטבי עיסוף, ושס סוף ע"ב, רבא אחר... ועטנ' עטבי עיסוף

נפ"ה פקשה שפמלח בעט עט עיסוף ודן פפיה טריק טפיות כרעלי בעטת פקמת, ותרי"ז רבא דעביד עטעט

3 רש"י חולין ד"ז ו' א"א ד"ז וטענת ICN עטבי... ופוא עיקר'

רש"י פ' עכט דבר פפשו עטענת חשוב ואיען עפ"ט עטאר פתצרות, ובנתת השנה פפורשת פ"א -

4 ארעב פרק ב' משנה ד',... ובכעלי פכרס אוסור'

דבר פמתבט - וכן פמחמ"י בעיסוף - עט בעט ופוא עט תרומה כט פתצרות אוסור ונקראת דיועז ובי"ט פתרומה בעטת בהינה ובלש"ס, דבר פמתבט עט באט

5 תוס' א"ז ס"ו א"א סוף ד"ז תב"טן (ICN), ופא דענת ICN עטבי...'

דבר שניתן עתוק פתבש"ט כדי עתבט בעט אס איען נתן עעס.

6 רמב"ם פרק ט"ז נאכעלת אוסורות פ"ט א', ב'

שמעות פמב"ס פ"א שדבר פמתבט פוא כמו דבר חשוב ואיען בעט, ובפ"ט ב' כתב שתב"טן עט תרומה שנתאר בהולין נאותו פנין, אס יש בתרומה שיצור כמות שפ"פ יכול עתבט כט פתצרות אוילו פיתה איען מינ איען בעט בהנאה במיען - פרי"ט שיש שיצור עתב"טן -

7 פרי חדש ויו"ד סי' ז"ח ס"ק כ"ד, ואט תעצה... וזה ברור'

עס כוננת פמב"ס פ"א כמ"ש פתוס' - אינן, עתב"ט ענן עט כוננה - עס נתען בתוק פתבש"ט כדי עתבט איען בעט - אטא עס בהנ"אוות נתן עעס בתצרות פרי פוא חשוב ואיען בעט.

8 רמ"א ויו"ד סי' ז"ח ע"ז ח', ובטבד שפאיוסור... וע"ק ס"ק כ"ח

פפעות עשון פמ"א פ"א איען דין מיוחד שתב"טן חשוב ול"א בעט, אטא שבדריק כעט א"ז עחוש ענתנת עעס כש"ס ובתב"טן חוששים.

9 ע"ז ס"ק י"א ..., ICN' מפינ ששים בהיתר', ובסוף, שוב ראיתו...'

פ"פ פפי"ז עט נקרא עביד עטענת אטא כשיש בו חריפות, אבע זפ שמרעשים אינה עעס קליט אחרת ששים איען כטוס.

ולכאורה, פ"פ שיטת פראשונים שעס כעיקר דאורייתא דבר פנתען עעס ביותר מששים ע"כ אוסור מפ"ת ופאוסמכתא עט ששים מזרוע גש"ט בא עומר שאין זריכים עחשוש עעס אחרת ששים כמו שראיען תוס' - אבע כשעעס נרע עסור מפ"ת וגס עוקין עט כט כזית וכזית, ופ"פ רש"י שכ"ז עטא דאורייתא - ובכט זאת ראינן ברש"י עפחות גש"ט אבי"ט שששים פוא דאורייתא ונלמד מזרוע גש"ט - אבע אחרת שיש ששים עס אס פאיסור נתען עעס אוסור מדרבנן בעט.

פר"ן יש עט שיטה אחרת בפירוש דברי רש"י -

10 פ"ן פרק ע"ז פשה (ברי"ז ע"פ ע"ב) סוף ד"ז ארסי' (פמשק ע"ז-א), ועענן מין בשאינן מינן...'

פ"פ פרי"ן עט רש"י מודה שאס נתארר ממש עט איסור בהיתר באופן שאיען מכיר ונתען עעס בתצרות פכט אוסור מדאורייתא (ואין עוקין ע"ו) מפני שדבר פנתען עעס איען בעט, וזה שכ"ז עטא דאורייתא פירושו גש"ט את פאיסור ומסלקו וע"א נשאר אטא עעס בעט שפוא מותר מפ"ת (וע"ז ע"ז ע"ז ע"ז דאורייתא עוקין ע"ו עט בהענן וממשו וגס בהענן וע"א ממשו)

11 ע"ק ס"ק כ"ט

דעת פאיסור ופיתר פ"א שאחרת שנתבטט בס' אפ"י אס עדיין נתען עעס נקרא עעס קלוט ובעט מפ"ת עט פ"פ מה שאנן פוסקים כר"ת שכ"ז דאורייתא. (ופתיר עט עטמוק עט נכרי מסמ"ת עברר אס יש עעס איסור אחרת ששים)

ופנה. בנצח הפסחים נחלקו הפאנוראיים הביטול חמ"ח הפסח. וסובר שם רב שאין חמ"ח הפסח בט"ו ביום ראשון ובין שלטא בינו. בנצח חמ"ח שאבר עליו הפסח נחלקו ר"ש ור' יהודה שלפי רבי יהודה אסור מפ"ת ודפי ר"ש מותר מפ"ת אבד אסורו חז"ל -

12 פסחים ט' ע"א, אור רבא פלכתא... על ידי תערובת לאו

זה שקנסו חז"ל ואסרו הפנאפ את חמ"ח שאבר עליו הפסח פוא דוקא כשפחמ"ח בעין. אבד חמ"ח שאבר עליו הפסח שנתערב בפיתר מותר. ורוב פראשונים פירשו שדובר בתערובת שאין בה פסחים כדי לבטל את חמ"ח - אסור יש פסחים אין ז' רבך בקולא מיוחדת בחמ"ח שאבר עליו הפסח שפרי בכל מקום אסור שנתבטל בפיתר בששים מותר. אבד חמ"ח פביא את שיטת פאור שדובר בשישים כנגד חמ"ח ופקשה עליו חמ"ח - אסור אסורים כן ומה פחידוש חמ"ח שאבר עליו הפסח. באבן פאזר שם תיר"ץ את שיטת פאור -

13 אבן פאזר א"ח סי' תמ"ז סי"א, ולעזר"ן דברי פאור... בעיני'... ס"ס דפאור... נרעש'

דפי פאבן פאזר סובר פאור שפחמ"ח פיא פכ"ע דאורייתא פרי חמ"ח כאילו פוא בעין וזו בדברנו אין מקום לחלק. אבד בשישים אסור שיש נתינת אסור בכל פתורה כולו אסור מדברנו כחו שכתב פאור. ובחמ"ח שאבר הפסח פקילו.

ופנה. פרי"א פתיר תבלין בששים אסור אין אסור מחמת א"ת. מקור פדברים פוא בדברי פתוס' בחולין על פנ"א שלפי רבי יהודה חתיכת בשר שנבלה לזרע מלאכה חלב אסור שיש בחלב ששים כנגד פבשר פחלב כולו אסור מפני פבשר בלע ק"ת חלב ופוא נצשה ב"ח אסור שוב נבלה פרי נתערב חלב של אסור אסור חלב של פיתר ופוא מין בינו ור"י מין בינו במשנה -

14 תוס' חולין ק"ח ע"ב סוף ד"ה אכני, ופא דקאמר חלב נבלה פוא...

שיטת פתוס' פיא שדוקא בבשר בחלב נצשה פחלב אסור ע"כ כדי שיחשב למין בינו של אסור דפי רבי יהודה. אבד בדבר שנאסר מחמת הליצת אסור אסורים לא נפק פפיתר דאסור ע"כ - אסור חלב פבלע אסור בששים אין פחמ"ח א"ת אין בלע בששים.

15 פ"מ ע"ג ד"ת קמ"א, ורבינו יצחק ברבי אברהם... אפילו באולף

דפי פרי"א ופ"מ ע"ג אסור חמ"ח אסור כשיש ששים אסור פחלב נרעש בתערובת - אבד פרי"א פסק כתוס'.

16 פ"מ ע"ג י"ד סי' ק"ה סעיף י"ד ורמ"א

ע"כ פחמ"ח פסק כתוס'.

17 פ"ק סי' ז"ח ס"ק ד"א

זה דבר פנתן אסור ביותר מששים אין בלע פוא ע"כ באיסור דברנו (ח"ו בחמ"ח שאבר עליו הפסח דפי פאור - דפי פאור פראשונים א"ת אפילו ששים).

7 ואל

תטעה בלשון הרמז"ם ז"ל מהמ"א שכתב לבל אם היה מחמץ או מתבל או דבר חשוב אסור ככל שהו ע"כ משמע דמחמץ ומתבל הוו דומיא דדבר חשוב וכי היכי דדבר חשוב אין לו זיול אפי' זכמה אלפים ה"ה למתבל ליתא לשון הרב כשיצא זה דקדק הדק היטב וכתב גזי תבלין דוקא כשיש בהן כדי לתבל ואף שהוא אחד מאלף או יותר לבל אם נתערב זכמה אלפים שאין בהם כדי לתבל ודאי דזטולי וכמ"ש הרב שם דין י"ד תבלין שהם שנים ושלשה שמות מלטרפים ומדאיכא לירוף ע"כ איכא זיטול וזה צורר.

13 ולעד"נ דברי הטור דע"כ לדידן אחר זמנו מותר היינו בס' כיון דטעם כעיקר דאורייתא אין שייך להקל בתערובת מאילו הוא בעיני' כיון דעל ידי תערובת אסור מדאורייתא כמו בעיני'.

ס"ל להטור דע"כ צריכין לפרש ע"פ מה דמבואר באו"ה [הביאו הש"ך ב"ד ססי' צ"ה סקכ"ז] דמדאורייתא אם האיסור נתערב בס' אע"פ שטעם האיסור נרגש אפ"ה מדאורייתא שרי אלא דרבנן אמרו כל שטעמו נרגש אפי' באלף לא בטיל ע"ש ונ"ל הטעם דהא טעם כעיקר לא ידעינן רק דילפינן מגיעולי נכרים והתם ע"כ אין בו ס' דאין לך כלי שיהיה ס' תוך הכלי נגד הכלי וא"כ בגיעולי נכרים לא היה ס' בזה דוקא אסור טעם כעיקר אבל כל שיש בו ס' שכבר נקלש הטעם שרי מדאורייתא ולפ"ז הא דחילק ר' יוחנן בחמץ בין בזמנו לאחר זמנו בזמנו בנותן טעם פי' אף שנתערב באלף וטעמו נרגש אסור מדרבנן ושללא בזמנו מותר בנותן טעם פי' ודוקא אם יש בו ששים רק טעמו נרגש דאז אסור בשאר איסורים מדרבנן וכאן לא גזרו בחמץ לאחר זמנו ובטל בס' אף שטעמו נרגש.

15 ורבינו יצחק ברבי אברהם גיטו רבינו שמשון חולקין עליו בדבר ואומרים שמאחר שהמלח נימוח עם הדם כולו ומתערב בכל הקדירה ומוליך איסורו עמו יש לשער כאילו הדם כולו מלח ומביאין ראיה ממה שאנו אומרים בפרק גיד הנשה ר' יהודה אומר רביעית ציר דגים טמאין צריך סאתים של ציר טהור לבטלו ולמה צריך כל כך הלא אין החומץ והמלח שבציר אסור אלא מחמת שמנונית דג טמא והשמנונית היה בטל בששים אלא מאחר שהחומץ והמלח והשמנונית מתערבין יחד ומוליכים את האיסור עמהן יש לנו לשער כאילו השמנונית כולו חומץ ומלח ודווקא בציר וכיוצא בו מתבטל טעמו אבל בקדירה של מים ובשר אין בטל החומץ והמלח אפילו באלף.

במשנה בערלה למה עסקי המחתה לא בטעם - המחתה הוא רק דומה אחת לכלל הדברים שונים בימים
הפני שפאידו את את המכוד עט לורתו-

תנאים

משנה חולין דף ק"ז סוף ע"א ... בעתן טעם פרי זו אסורה, ולא' ...

י"ז גבינת שה"ה נפול במשך דורות פ"ה ע"י שלקחו קבה מבפנה ומלאו אותה בחלב, ופאנזימס
שכזר הקבה (שתפקידם לעכל חלב) פופכים את החלב לעבינה - ופרי קבת הפפמה פ"א גשר אזור-
ומפורש המשנה שאם הקבה באה מבפנה כשרה שחוסה אס אין טעם גשר גבינה מותר בד"עבד, אבל
בנלע עקבה עט נביעה לא מניין בשנה אלא שפגבינה אסורה אבל לא נזכר שפ"א מותר אס אין נתינת
טעם ולכאורה משנה שאסורה בכל אופן - אצ"פ שאין טעם גשר גבינה-

הע"ה בעבודה זרה פסבירה שחז"ל אסרו גבינת עכ"ס מכמה טעמים וביניהם הפשש שפאנזו בקבת
נבילה-

ר"ן עבודה זרה פ' שני (בר"ף ע"ג ע"ב - המשך דביבור מע"א) , ופקשה פרה ר' יפוסף פלוי ז"ל ...

פ"ר"ן פביא ופ"ר"י מ"אש שבנבילה אסור בכל שפ"ו משום מעמיד, אבל בחלב שפאנזו בקבת כשרה כל
שאין טעם גשר בחלב מותר שלכא נאמר דין מעמיד אלא כשדבר המעמיד הוא איסור אבל קבת כשרה
פ"א גשר כשר למפדריין ואין החלב נאסר משום גשר בחלב משום תערובת איסור אלא משום תערובת
טעם גשר בחלב, ולכן כשאין טעם גשר בחלב מותר. ופ"ן פביא את דעת פראב"ד פחולק ע"ז-

רמב"ם פ"ט מצרכות אסורות פ"ט ופשיטת פראב"ד, מ"ע"ד אב"ד בי"א וד"ה וא"ת

פראב"ם פסק כרבו פ"ר"י מ"אש אב"ד שיטת פראב"ד (ולפי פמנ"ע ע"פ פראב"ן ופרשב"א) פ"א שפאסור
בגבינת עכ"ס ע"כ שאין בהן טעם גשר הוא מפני אסורו חז"ל את מצרכי פנכרים בכלששם - אבל
ש"א ע"פ פ"ה גבינה בנבילה בש"א אס אין בה טעם גשר מותרת.

תוס' ע"ז ע"ה ע"א ד"ה מפני שמעמידים

פתוס' פקשו למ"ה תלו חז"ל את הפשש בנבילה - פרי ע"כ אס פאנזו את פגבינת בקבה כשרה פגבינת
אסורות משום גשר וחלב, ותיר"ו פתוס' שבגשר וחלב שלכא נתבשלו יחד אסור מדרבנן בלבד ולא פ"ו חז"ל
אזכרים בגבינותיהם מחשש איסור דרבנן, אבל מחשש נבילה שפ"א איסור דאורייתא חששו - ואילו פ"ו פתוס'
סבורים כמו פ"ר"י מ"אש שפנבילה אסורת את פגבינת בכלשפו פ"ו מתר"ים פפשיטת מחמת חשש נבילה
פגבינת אסורות ע"כ אלא טעם גשר ואילו פ"ה פחשש משום גשר בחלב פ"ו מותרות ע"י אצימה.

וא"כ - לפי פתוס' ופראב"ד המחתה אין בטעם אב"ד פמעמיד בטעם, ולפי פ"ר"י מ"אש ע"כ פמעמיד אין בטעם.

ש"ע י"ד סי' פ"ז סעיף י"א ורמ"א ... בלא בטי'

פשו"ע פסק כשיטת פ"ר"י מ"אש - שבקבת כשרה אסורה דוקא אס יש ע"כ טעם גבינה אבל בנבילה אסורה
בכל אופן

מ"ע"א אור"ח סי' תמ"ב ס"ק ט' ... אסור לפשותו

מ"ע"א פביא את דברי פאיסור ופיתר שפמעמיד אין בטעם מדרבנן, ומ"ע"א ד"ק מפ"א שדין מעמיד פ"א
דאורייתא - שפ"ר שיטת פ"אור בפסח הוא שלכא אסורו חז"ל לפשותו בפסח כל חמ"ץ שאין ע"ז אלו מפ"ת
ובכל זאת פסק שאם פמעמיד את פגבינה בשכר חייב לעצרה - ואם ע"שונן, דחשיב כמו בעיני' משנה שדין
אילו הוא בעין מנ"ש, ומפ"ר ע"כ פסק כמו פראב"ד - ופכריע פמע"א שלכא כדבריו.

ופנה במחתה מניין במשנה ז"ור שאיסור ופיתר חמ"זו אס"פ ביח' -

ערלה פרק ב' משנה י"א

אם פאיסור חמ"ץ רק בסיוע פפיתר פ"ו זכ וזכ ארם - ור"א אסור ורבנן מתירם

ע"ז מ"ט ע"א, דתנן שאור ... את פאיסור אסור, ותוד"ה ע"ז שיפ"א באיסור ... נמי כד' לחמ"ץ

לפי פתוס' פמחלוקת פ"א דוקא כשלא פ"ה באיסור כד' לחמ"ץ בפני ע"ז, אבל אס יש באיסור כד' לחמ"ץ
ע"כ אסור א"ל אס ע"כ בפיתר יש כד' לחמ"ץ

רמ"א ש"ס פ"ז סעיף י"א, ודוקא... וש"ק ס"ק ע"ו ... הכי אסור

פ"ר"א פסק כרבנן שזכ וזכ ארם מותר, אבל פש"ק חשש לשיטת פתוס' אס פ"ה באיסור כד' לפמעמיד
ע"כ בטי סיוע פפיתר - אסור.

¹⁰ בית יוסף ו"ד 301 פ"ז ד"ה כתב בשב"ט הדקט.
 השב"ט דקט פתיר את פשטא דתורה בקיבוצי ובהשגות

"רמ"א שם ס"ו, אור הקיבוץ הפעמים... וש"ק ס"ק ד"ט
 דפי הש"ק הפתיר בביב"ט כפי פוסק בדפי' דבב"ד

¹² שו"ת רמ"א סי' ר"ז, פנינים... דבב"ט

דפי רמ"א דהשגות פשוטות דכתיבתה פרא מחשבה דא נתייבש דמחרי, ובי' ש"ס כגד דק"ב
 פתיר רמ"א דכתיבתה - פתיר אין כאן חשש שפגמא אסורה בדפי' דא כוס קיבוצי דא נתייבש דמחרי
 פתיר יש כאן שש"ס ודא פיתח כוונתו דביב"ט.

ולכאורה כ"ז בהב"ח שפרא ב"ט בשש"ס, אב"ד בקיבת נבי' דהשגות פוסק נמצי' דא פ"ה פתיר
 רמ"א דכתיבתה בקשה כפי פתיר

¹² **אמנם** זנ"ד כח דהתירא עדיף, כיון דמיבשמים העור תחילה
 עד שנעשה כעף. ליהא איסור זנ"ח כלל, כמ"ש
 הרמ"א (סס"ו פ"ז) ואף דהש"ב שם (ס"ק ל"ג) כתב דנראה
 דלכתחלה אין לעשות כן, היינו דלכתחלה חיישינן דלמא לא תניבש
 לגמרי משא"כ זנ"ד דא"כ ס' וליכ' איסור רק מדין אין מצטלין
 איסור' לכתחיל' דמי למ"ש הש"ך (סי' ז"ב סק"ח וסי' קכ"ז)
 דאין צד משום אין מצטלין כיון דהוי ספק אם מתערב איסור
 כלל, וגם אין כוונתו לצטל:

חיישינן לכתחילה וא"כ ה"נ בנידון דידן לא יבוא לידי איסור דאורייתא, דהא דבר המעמיד לא בטל אלא מדרבנן = כמש"כ הש"ך בסי' ז"ט וכמו שהרגיש בזה גם רומעכת"ה.

וומה שתמה רומעכת"ר במכתבו ע"ד הרמ"א בסי' קנ"ה שכתב דמותר לשרוף שרץ או שאר דבר איסור ולאכלו לרפואה ולא לאכילת רשות דאיזה איסור יש בדבר וכבר תמה ע"ז צ"כ מנחת יעקב ומש"כ לתרץ דדוקא גבי שרץ או שאר איסור מאוס דיש בו משום שקוץ אפילו אחר שנשרף, משא"כ בשאר איסורים עכ"ד אין זה מספיק למש"כ רש"י במעילה י"ז, דחייב משום כל תשקלו על נבילה ועיין ברמב"ן בסי' מ"ב ששורש תשיעי, שכ' דהוי לאו שבכללות ועי' בעו"ז סוסי' קט"ז וא"כ גם בנבילה יתחייב משום כל תשקלו והא עיקר דין כשאינו ראוי לגר אינה קרוי נבילה, בנבילה כתיב. אולם ביד אברהם שם כ' דהעיקר משום אחשבי' כמו בחרבו קודם זמנו, דאפילו בנפסל מאכילת כלב אסור לאוכלו ועי' בשא"ג"א סוף סי' ע"ה שכ"כ וכל זה באוכלו בעיניו, דס"ל דאחשבי', אבל בעושה מזה אצק דק לזורך העמדה ומעמיד בזה, אין בזה אחשבי' ובעיקר ההוראה הנני מסכים עם רומעכת"ר להקל בזה.

ה) בדבר שאלת הדר"ג אם באפשר להכשיר מין אצק חדש אשר מולאו מעלמות יבשות אשר מערבים אותו בהרבה מיני מאכל גם מעמידים על ידו מינים שונים, וביאר אופן עשייתו בפרטיות, שלוקחים עלמות יבשות ושורין אותן בהסיד ממלח, אח"כ שמים העלמות במים עם חמר וגם שמים העלמות בפוספר, ומבשלים ומנקין ומיבשין, והעלמות מתיבשות אח"כ במשך חרבעים ושמונה שעה וטוחנים אותו כמו קמח סוכר, ומבאר כתר"ה הכל בדיוק אופן העשי'.

והנה כתר"ה העלה להתיר בדברים נכונים, עפמש"כ הרמ"א ביו"ד פ"ז סי' ע' בעור הקיבה דלפעמים מולחים אותו ומיבשין ונעשה כעץ וממלאים אותו חלב מותר דמאחר שתיבש הוא כעץ בעלמא ואין בו לחלוות צער, והש"ך כ' דה"ה בשאר בני מעים והרבה אחרונים מתירים גם בצער אסור ודס ותולעים אם נתיבשו כעץ וכ"ש עלמות שאין עליהם איסור לאו נבילה ועריפה כמש"כ הרמב"ם בפ"ד מה' מאכ"א, ופלפל בזה ונקטייע מד' הר"מ מבשר המת שנפרך, ומד' הירושלמי בערלה פ"ג, ומד' הרמ"א בסו"ס קנ"ה גבי שרץ שרוף, זהו תו"ד.

ולכאורה בעלמות יבשות אין שום חשש, דהא עלמות האיסור מצטרפים עם היתר לבעל האיסור כמצואר ביו"ד סי' ז"ט, ואפי' בעלמות הרכין שהחמיר הש"ך כ' הפוסקים דאם הסירו הצער ותיבשו דינם כשאריו כלי עלם וכלי מתכות ועץ ומש"כ הרמב"ם בפ"ד מה' מאכ"א הי"ח מן העור והעלמות והגידין כו' אע"פ שהוא אסור הר"ז פטור היינו בעלמות הרכין או שיש בהם מוח, אבל בעלמות הקשים והיבשים צודאי גם איסורא ליכא, וכ"ה במשנה ב' העור והרוטב, ופירש"י שיש בהם מוח ואינם מצטרפים לכזית להשלים שיעור נבילה לטמא, דזה ילפינן מדרשא דנבילה וא"כ פשוט בעלמות שתיבשו אין בהם חשש איסור כלל. ועי' בתוס' ע"ז ס"ט דודאי רגלי הדבורים כיון בעלמות בעלמא ניבחו מותרים דהא עלמות החמור טהורות ורגלי הדבורים בעלמות החמור כו' ולענין אכילה שפיר דמי.

ומה שיש לחוש בזה מהעלמות שנתבשלו ובלעו מצער נבילה כמצואר בסי' ז"ט ע"ב, ובזה הא בעינן הגעלה כמו בשאריו כלי עלם (וילה"ע ע"ז מפסחים פ"ג דמקשה הני עלמות היכי דמי אם לית בהו מוח נשדינהו ולמה צשריפה. וז"ע הא העלמות בלעו מן הפסח צשעה ללי' ונעשה הצלוע נותר ולהכי לריך שריפה משום הצלוע של העלמות. ואולי כונת הש"ס דהא אפשר בהגעלה ולע"ק), אלא דבאינו בן יומו הא נועל"פ מותר, מ"מ הא לכתחלה אסור קדירה שאינו צ"י כמצואר בע"ז ע"ה וביו"ד סי' קכ"ב - דגזרינן קדירה שאצ"י אטו צ"י, והא הצלוע תמיד אי"ר אכילה, א"כ מה צריך שנתבשו, מ"מ אפשר שהצלוע יולא ע"י בישול, וה"נ יש לחוש מזד הצלוע. אולם נראה צאופן זה שנפסד לגמרי, ע"י הסיד של מלח והפאספאר השורף ומכלה ואינו ראוי עוד לפליטה. ויעו"ז בשו"ת הרשב"א, הוצא צצ"י או"ח סוסי' תמ"ז בנועל"פ צפסח דאסור, ובלבד שלא יהי' נפסד לגמרי דכל שנפסד כ"כ אין בו איסור כלל, ולא עדיף הצלוע מגוף האיסור, דהיכי דהוי עפר נתבטל מתורת איסור וכמצואר בתמורה ל"א דלכי גביל הוי עפרא בעלמא וכמש"כ הר"ן בע"ז ל"ט בטעם היתר מהמוסק בנבילה שנתהפכה לדבש לפי שנעשית מתחלה פגום (והארכתי בזה באחיזעזר חיו"ד סי' י"א להתיר בכדומה יעו"ז) וגם למש"כ הש"ך בסי' פ"ז דה"ה בשאר בני מעיים כשמיבשים אותו שנעשה כעץ, דלכתחילה אין לעשות כן, נראה דכל זה צבני מעיים, אבל לא בעלמות, אפילו לדברי החולקים לשי' הרמ"א שם דאין עלמות מעלין, משום דס"ל דיש בהם לחלוות, מ"מ נראה דהיכי דתיבשו ואין בהם עוד שום לחלוות, הוי עלמות יבשות וצכה"ג כו"ע מודים ולא דמי לשאר בני מעיים, ועוד נראה למש"כ הגרעק"א בתשובה סי' ר"ז הוצא צפתחי תשובה שם דכל היכי דאיכא ששים דלא יבוא לידי איסור דאורייתא לא

אבל לאמיתו של דבר רובן ככולן של העצמות (אם לא החסוחסוים) אפילו בעודן לחות לא יהיבי טעמא.

אמנם כן להלכה לא נראה בזה איסור, אבל למעשה יש להתישב אם לא יכשלו על ידי הוראת היתר בדבר זה, אלא התועים והמתעים את אחרים באמנם שדיני התורה מקבלים שינוי כפי חפץ הרבנים ומורי הוראה בישראל.

הלא הדזשעלטין בגלל שלא עמדו על מהותו ומחסרון ידיעה את אופן עשייתו, היה מקובל עד עתה כפי כל כדבר האסור, יען וביען שהדבר היה גלוי וידוע, שבעיקרו הוא בא מעצמות נבלה וטרפה, ומחסרון ידיעה יש שהוסיפו עוד ואמרו שעצם החומר של הדזשעלטין הוא בשר המח שבעצמות. ואין זה פחד שוא אם נחשוש שהוראת היתר בדזשעלטין תחזק את הדעה המשובשת הנפוצה כל כך בדורנו בזדון ובשגגה שהאיסור וההיתר הוא בידי הרבנים כחומר ביד היוצר. ועל כגון זה נאמר ביומא (דף מ' ע"א) אל תתנו מקום לצדוקים לרדות שיאמרו לפי רצונם הם עושים הכל (רש"י שם), וזה לשון רבינו חננאל במסכת שבת (דף קל"ט ע"א) ומהא שמעינן שאפילו דברים המותרים כגון אלו וכדומה להן המסורין לעם הארץ אין אדם רשאי להורות להן להיתר אלא יחמיר עליהן לאיסור. יחזקאל אברמסקי.

תשובה זו מופיעה בפתיחה לספר תשובה להלכה על אודות הדזשעלטין מאת ש"ב הגאון האדיר פאר ישראל וכו' כקש"ת מוהר"ר יחזקאל אברמסקי שליט"א ראב"ד לנדון והמדינה וכעת בעיה"ק ירושלים ת"ו.

כ"ה. ה' מרחשון שנת תשוכו ירושלים. כבוד ש"ב הרב הגאון המובהק והמפורסם כש"ת ר' אליעזר ולדנברג שליט"א. יפה המעשה אשר ידידי עושה, בחקקו בספר דרך משא ומתן מה שמעלה מצודתו באסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, בהיותו חבר מובהק בבית דין בקרתא מלאתי משפט. הלא רבים המה הענינים ילדי הזמן העולים עכשיו על הפרק, בכל מקצועות ההלכה שנוהגת למעשה בארץ ובחוץ לארץ. ואשרי חלקו אשר שם כל מעיניו בהם ועמלו בהוראה, שאינה נקנית אלא במתינות, בעיון עמוק שיש בו יגיעה רבה, וסיעתא דשמיא של החונן האדם חכמה ודעת. רצונו של ידידי זה הוא כבודו, והנני ממלא את חפצו, וממציא לו תשובתי בנידון דזשעלטין, אשר נשאלתי עליו על ידי אחד מגדולי הרבנים. בכרכת ידידות יחזקאל אברמסקי.

כבוד הדרת גאונו שליט"א אחדשה"ט של כ"ג ואחרי אישור קבלת מכתבו. דבר ברור הוא אשר הדזשעלטין הנעשה מעצמות אינו יצירה חדשה שנשתנתה מחומר הראשון אל חומר חדש לגמרי על ידי אמצעים כימיים. דזשעלטין הוא אותו חומר עצמו שישנו בעצמות בעיקרן. וכל האמצעים הכימיים שמשתמשים בהם בתעשיית הדזשעלטין, אינם באים אלא להפריד שאר חמרים שישנם בעצמות מחומר הדזשעלטין, שלא יפסדוהו או שלא יגרעו את טיבו.

כידוע הדזשעלעטין נעשה מעצמות אחרי שהן מתיבשות כשתי שנים בחום השמש בארץ הודו. וממילא אין כאן מקום לדון ולומר דנהי שעצם העצמות אינן בכלל נבלה וטמאה, אבל יש בהן משום נתינת טעם שבלעו מהבשר (ועיין בשו"ע ביו"ד סימן פ"ז סעיף ו' מה שכתב הרמ"א בעור הקיבה שנתייבש) שבעצמות יבשות כאלה אין שום מקום לחשוב דיהיבי טעם - גם בשו"ת אחיעזר בדיונו עפ"י הש"ך שם דלכתחילה אין לעשות כן וכן בדבר החשש מהעצמות שנתבשלו ובלעו מבשר נבילה דבעינן הגעלה כמו בשארי כלי עצם, העלה דבאופן זה שנפסד לגמרי על ידי הסיד של מלח והפאספאר השורף ומכלה ואינו ראוי עוד לפליטה אין בו איסור כלל ולא עדיף הבלוע מגוף האיסור דהיכא דהוי עפר נתבטל מתורת איסור, ע"ש מה שדן שאין בזה גם משום אין מבטלין איסור לכתחילה, וכן בספר דברי יוסף ח"א בחלק התשובות סי' ו' מהגר"י קאנוויץ ז"ל שעל דברי תשובתו שם מוסבת תשובה זאת של הגר"ח"ע ז"ל שהסכים אתו להקל בזה.

ישנם דברים שאינם מתבטלים ואצ"פ שאינם חשובים כדל אלא אין להם תורת ביאור -

דבר שיש לו מתירין

בבב ראינו את הפסוקים הביטוי שפאסיפ הפאסיפ הקחחה של אשה אחת ומלח של אשה אחרת אוסור
לפוליא את פאסיפ מחוץ לתחומה של כל אחת משתי הפשיס, ופקשו בגמ' דמנה אין פמלח באד ותירץ רבא
מפני שפמלח, אביד לטעמא -

1' הביטוי 'ע"א, ורה אשי אחר ... דא בטי' ורש"י

דבר שיש לו מתירין אינו בטל - ופרי מותר לאכול את פאסיפ בכל מקום פכלול בתחומן של שתיפן, וכן מותר
לאכול את פאסיפ בכל מקום לאחר יום טוב - ולכן אין פמלח בטל.

אז חומרא בדבר שיש לו מתירין מניין בריש פמסכתא - מדובר בדן ביטוי שנלדד ביו"ט שלפ רבה אוסור
מדאורייתא אם חל ארבי יו"ט בשבת מפני שביטוי פנלדד פיום נגמרה מאתמוט וסובר רבה שמה"ת אוסור
לפשתמש בדבר שלפ מן פמוכן ליו"ט מווכינו - שאם דא פוכן אצרב יו"ט פשימוש בו יפ"פ פכנפ ולפי
רבה פכנפ זו נקראת מלאכה - וסובר רבה שדבר שנמאר בשבת צו"ט דא נקרא שפיתפ לו פכנפ מצו"ט
מפני שאין שבת מכין ליו"ט - ואילו רב יוסף ורב יוחנן סוברים שביטוי בת יומא אוסור בכל שבת ויו"ט אצרה
אזו פירות שגשו מפאילן ביו"ט ומסקין שגבו מצמחם מפפרי אסורים שפא יתלוש ופמא יסחוט -

2' ע"א, מיתבי אחד ביטוי... ותבטל הרובא, וד' ע"א, רה אשי אחר... דא בטל, ורש"י

דבר שיש לו מתירין אינו בטל אפילו באולף ופפיקו אוסור גס כשפוא ספיקא דרבנן.

בטעם דדבר - מנה אין תורת ביאור דדבר שיש לו מתירין - מניין שני פירושים בראשונים -

3' רש"י ע"א, ע"ב ד"ה אפילו באולף

שיטת רש"י פיא שדימ"מ בטל מפת, ואסור חז"ל לסמוך על ביאור כשקיימת אפשות לאכול מבלי לפסתחך
על ביאור - ומאותה סברא מובן מנה פחמירו גס בספיקא דרבנן.

4' ר"ן נגרים דל' ג"ב ע"א, דקא מיבטיא לי כיון דארבנן... ומשום הכי דא בטי'

ראינו את דברי ר"ן שפין מניין אינו בטל לכ"ע ונחלקו רבי יפוד ורבנן אם מדגירים את פמין א"פ שמו
פחומרי או שמו פפלכתי - ולפי פמכמים שפגדירים פמין א"פ פפלככ אין ביאור לאיסור שיש לו מתירין
בפיתר מפני שסם שנפס פוא פיתר וכמו שלפי פמכמים אין ביאור דגם שפציר בדס פפר מפני ששנפס, אולין
א"ע פמנבח.

5' תוס' ביטוי דל' ע"א ד"ה... בירושלים

פתוס' פקשו מה פיתפ פפ"א שיבטלו פמלח ופמים פא לכ"ע דימ"מ דא בטל, ותירכו שאין דין דימ"מ אלא
במין במינו ופכא פוי מין בגמ"מ. אבטל א"כ קשה מה תירץ רב אשי -

6' תוס' ע"א דל' ע"א ד"ה משום... במינו, ואי"ל...

רב אשי סובר שמלח ומים שגאו לסייע לפאסיפ נקראים מינפ (בנלע דדין דימ"מ)

7' ר"ן נגרים דל' ג"ב ע"א, ומשום הכי דא בטל אלא בשאינו מין... אצ"פ שפוא מין שבאינו מין

פרי"ן פסביר שלפי סברתו שלפי שבתצרות אוסור שיש לו מתירין בפיתר פרי זו תצרות מין במינו ואין בן
תורת ביאור, אם פאסיור פוא מנין חומרי שונפ מפפיתר וגם בפלכפ פאסיור אינו פיתר מנה אלא שיש לו
מתירין - וסוברים פמכמים שאין על תצרות דין מין במינו, ודוקא כשפאסיור ופפיתר שויס במין פחומרי אז
אם גס פאסיור יש לו מתירין פרי זו תצרות מין במינו ואין לו תורת ביאור, ועל זה פקשה ממלח בפיספ
שפוא מין בגמ"מ בחומר ובכל זאת אינו ובטל (ופרי"ן כנראפ חולק על פתוס' שכל פאשו לתבול נקרא מין)
ותירץ פרי"ן שדבר שיש לו מתירין פיום (בתוך פתחוס) דומפ יותר לפיתר מנה מדבר שאסור לפמרי אכשו
אזו לפיות מותר בעתיד - ונקרא מינו גס אם שונפ ממנו בחומרי, ודוקא בדימ"מ לאחר זמן יש לחלק בין מינו
דמ"מ.

8' שו"ע י"ד סי' ק"ב סעיף א'

שו"ע דא ברור אם ריב לפסוק כרש"י או כר"ן אבטל פמ"מ בנלע למין בשאינו מין פביא את תירוטו של
פתוס' בענן מלח ותבילין.

ופנפ, גס לפי פתוס' וגם לפי פרי"ן זה שדבר שיש לו מתירין דא בטל פוא במינו דוקא (אלא שפרי"ן חילק בין
דבר שיש לו מתירין פיום לדבר שיש לו מתירין לאחר זמן) ופרי"ן פסביר מנה שלפ נחמיר באינו מין, אבטל
לפי גישת רש"י אצו שדימ"מ דא בטל לכאורה קשה מנה שיפא פבדל בין מין לאינו מין -

9' תורת חסאת כדל מ' דין ו'

פא"פ פסק שס חפרי"ל ובריו"פ בטלים באינו מינפ (וכן ראינו בדברים חשובים בלשון פמרב"ס שפצתי
פמחבר - לפי פגרי"א), ופת"ח חלק עליו א"פ פרשב"א (ופוא מפורש אצוד ראשונים) ובנלע לדשימ"מ פ'
פת"ח שכאשר פאסורו בטל בשאינו מין אבד שמו לפמרי ולא איכפת לן בזה שקיימת אפשות לאכול
בפיתר - ופרי"א בת"ח סובר שבדברים חשובים דא שייך ביאור כדל וגם באינו מין אינו מפסיד את שמו.

10 ע"ק יו"ד סי' ק"ב ס"ק ד' וט"ז ס"ק א' ע' ופ'

פש"ק הביא את דברי פת"ח ופס"ז תנא ע"ד פראת"ח שחידש סברא ולכא פביא את דברי פת"ח. ולכאורה אחר' שפראת"ח הביא את תירוטו של פתוס' בנשא לתבלין (וכן פס"ז ע"מ פביא את פסברו של רש"י ד"מ"א ולכא ז"ל פת"ח) לכא פ"ה פתוס' לפסברא את פפבדל בין מ"א ל"א ע"פ פת"ח.

11 ע"ק ס"ק ע'

פש"ק פסק שמינן לענין ד"מ"א נקבא ע"י שם ודא ע"ס - דפ"ן פת"ח שז"ל שאינן באד פוא מדין מ"ן במינן בודאי פוא כן - ולכא דפ"ח (דפ"ינן דפ"י רש"י ותוס') ז"ל שבאד ד"מ"א בא"מ פוא מפני שפואד את ש"א.

ופנה פראת"ח פביא שיטת פתוס' שכל שבא לתיקון נקרא מינן -

12 ע"ק ס"ק פ"ו

פש"ק למד שיש כאן שני דינים נפרדים - דבר פנתן לתבלין ויש לו מתירין לכא באד מפני שנקרא מינן. ודבר פנתן לחזותא' לכא באד מפני חשיבותו בתערובת ואפ"ל אס אין לו מתירין.

13 ביאור פגרא"א שם אות ו' ... אין אוסר'

פגרא"א למד את דברי פראת"ח כפשוטו ששני פדבר"ס חזותא וטעמא אינן באד"ס נאותו פאע"ס - דפ"ינן ד"מ"א (אס חזותא פ"א סיבא שלכא יבאד פאיסור למח' כתבו פראת"ח בסימן פאוסק בדשי"מ"א) - ופחידו פוא שדבר פאע"ס לחזותא נקרא מינן ולכא באד אס י"מ"א.

ופנה. פש"ק פראדל פשו"ע או"ח - מקור דבר פשו"ע שם פוא במרדכי ריש ב"ב -

14 מרדכי ריש ב"ב ... לכא באד

פפורש במרדכי כמו שכתוב בש"ק - ולכא שמע"ס פמרדכי פפוא דבר פאע"ס. לחזותא ולטעמא - דפ"ינן שם לחזותא ולכא פאע"ס. ואינן באד ע"ס אס י"מ"א.

15 פשו"ע או"ח סי' תקי"ג סעיף ע' ... ומ"ב ס"ק ט' וי'

פראת"ח ד"ק מפאחבר שפ"ר"ק ע"ס חזותא ולכא פראת"ח פביא מפש"ק ופגרא"א שכל אחר מפס"ס פ"ק. ופ"מ"ב ע"ס פסק שאין חזותא' סיבא שלכא תבאד אדכא שנקרא מינן. וא"ל פוא ד"מ"א לכא באד למדע"ס שאין ביאד לדבר שיש לו מתירין - דרש"י מפני שלכא ר"ז חז"ל לפתיר איסור ע"י ביאד כשאפשר לפמתין ולכאכ"ל שלכא ע"י ביאד. ולר"ן מפני שיש ע"ד פאיסור שם פיתר ומחידא לכא באד בפיתר גמור מדין מ"ן במינן (בפ"כ) לכא באד.

9 **ך** כתב באו"ח כלל כ"ח הא דחתיכה הראוי להתכבד ובריה אינו בטילה דוקא במינן אבל שלא במינן הוה בנותן טעם דומיא דבר שיל"מ דבטל שלא במינן עכ"ל ואינו נכון דהרי הרשב"א כתב בתשובה סימן קי"ג שבריה שנפלה לירקו' דאינה בטילה וכ"כ ב"י וכן משמע בשעריים דלא כוותי' שכתב דטיפת חלב לא מקרי ראוי להתכבד הא לאו הכי לא בטיל בבשר אע"ג דהיה שלא במינן ומה שהביא ראי' מדשיל"מ נראה לחלק דשאני התם דאין החשיבות מצד האיסור עצמו אלא מאחר שיהי' לו היתר אח"כ לא רצו חכמים שיתבטל וכל שנתער' שלא במינן אין היתר נקרא על דבר האסור אלא על שם דבר שנתערב בו והוי כמי שאין לו מתירין כנ"ל:

פראשונים דנים בכמה ז'ורים של איסור יש לו פיתר באיזה ענין ובכח זאת לא פשוט שפס כחלל די"מ-

תרגולות שניצטו בידי חיה הרי היא ספק טרפה ואם אח"כ פאיטה פתרונות בימים אסור לאכול אותן מספק שמא בי"ט טרפה פן, ופולחנה היא שסם חיתה פתרונות למשך י"ב חודש אחרי פדריסה נתברר שללא פיתה טרפה (מפני שפאיטה אינה ח"ה י"ב חודש) ופותרו פבי"ט למפרע. פרש"א דן על מקרה ונתערבו אותן בי"ט ספק בי"ט פיתר לפני ששפתה י"ב חודש ונתבטלו - פאם מותר לאכול מיז או פאם חייבים לחכות עד סוף יב"ח מדין דבר ש"מ-

1' ש"ע י"ד ק"ב סעיף ה', וש"ק ס"ק ז'

דבר יש לו מתירין פוא דבר שבדאי יפ"ה מותר לאחר זמן ולאו דבר שאין ודאות לפיתרו - ולכן בי"ט ספק טרפה בטלה וא"י לפת"י.

פראשונים דנים באיזה כמה מקרים של תערובת די"מ ופסקו שבאיסור כן בטל מכמה סבות וכמה מפרסברות עניות במחלוקת-

2' תורת הבית הק"ר בית רביעי שער רביעי, כ"ל... מתירין, ובדפ"ש שם ד"ה אוד כתב

כאן ברש"א פרכיב כנראה שתי סברות - שפכ"י שנאסר ונתערב באחרים לא נקרא די"מ בזה שאפשר להצמיד את כולם מפני שאין הפיתר בא ממי"מ אלא ענין נמשך פגעה, ופוס"י שפגעה כרוכה בפולחנות (משמעות פרא"ה בדרך הבית היא שפסברא פאיקריה ברש"א היא פפוסד) ופרא"ה פס"מ מדין די"מ פ"ה בטל פיות ופיתר בא בפולחנות ממון אלא שאיסור שאפשר להפליא ע"י פגעה נקרא נכר (כעין מה שראינו בנמצא לחלב נמוח שנבלע לתבשיל שאפשר להפרידו ע"י זיילן ולאו נקרא תערובת)

3' ש"ע שם סעיף ט' ורמ"א, ש"ק ס"ק ח', ורש"ע פכ"ה...

לפי המפרש"ד פגעם פאיקרי פוא ז' שאין הפיתר בא ממי"מ ופ"ק חולק עליו מזה שדבר פאיסור נחמת נדר נקרא י"מ מפני שיכול להסוות על נדרו, ופ"ק גס חשש לפי"ת פרא"ה שנקרא נכר פאיסור ולפי"ת מפר"ד שאין פגעה כרוכה בפולחנות משמעותית (ולכן אין לפתור את התערובת שללא פגעה כל פכ"מ אלא אי"כ פוא במקום פפוס"מ). ופ"ק גס ענין שאפילו אם נקל כמו פרש"א, חייבים לחכות עד לאחר נמצא שפרי פאיסור דאורייתא של כ"ל בן יומי יש לו מתירין, וגם פאי"ז שפק"ה מציק פדין כמו פרש"א חשש שיבא לערב ביחד תבשילים שנתבטלו בכ"ל פכ"מ - ונמי"א כאוכל כל התערובת בבת אחת - ממי"מ גס פוא פחמיר להצמיד את פכ"ל

ופנה, לע"ה ראינו את דברי פמרדכי שסם לבנע את פמכ"ל בי"ה שנלדד פ"י"ט איסור מפני שפבי"ה צ"ש"ה לחזותא ולעצמא - וגם מפני יש לה מתירין-

4' אור א"ח ריש סי' תקי"ט, ...שללא נתכוין להבדלה, וב"י ד"ה ולפי מה שפירש

פאר מ"מ מחלוקת בין פמרדכי (בשם אבי עזרי, וכן פוא בתשובות פמר"ק) שסובר שדי"מ אינו בטל גס אם פאיסור אינו בצ"ן לבין ר"ת שסובר שדי"מ לא בטל כשפוא בצ"ן אב"ל כשפוא נמוח (או שפס"ו ולאו נשאר אלא פגעם) בטל, ופאר פסק דפק"ה (א"א שפ"י פחמיר למעשה בי"ה אם נמשך לחזותא ולעצמא).

5' רמ"א י"ד ס"ב ס"ד, ...טעמו בטל, וש"ק סוס"ק ט', ובאמת לענין דינא...

פרא"א פסק כמו פאר (דפיינ שיטת ר"ת) שאין דין די"מ בטל מנשות אב"ל פ"ק חולק על פרא"א לענין דינא שכן משמעות רוב ראשונים שדי"מ אינו בטל גס בטעם (בסוג"א שם בי"ה וכן בתשובת פרש"א בנמצא לכ"מ).

ופנה, בפ"מ מליחה מביא פשו"ע דעת פאנונים שגשר ששה ע"ב שעות מ"ב שנשחט ולא פודח בינתיים נתייבש פדס שבתוכו ושוב אינו יול"א ע"י מליחה אלא ע"י ז"י"ה - וזן פתפ"ד באם נתערב בשר ז' גס בשר אחר שללא נמלח אב"ל טרם ששה ע"ב שעות משעת שחיטתו - פאם איסור מלמח ולבשל את כל פבשר טעם די"מ שפרי ניתן לאכול את פכ"ל ע"י ז"י"ה או שעותו בשר בטל ברוב ופכ"ל מותר ע"י מליחה-

6' שו"ת תרומת הדשן סי' ק"ע

פתפ"ד פביא מחלוקת בין פרי"ף לבין פראב"ה אם דבר שנאסר במק"ת נקרא י"מ מזה שלעולם לא נאסר (פת ע"ב בליצה של בשר שנתערבה ע"מ פת אחר יש בו להבטל את פפת פבש"ת ברוב - פאם ניתן לפתור את פכ"ל או חלב או ש"מ לאכול את פכ"ל ע"מ בשר) שפרי"ף מחמיר ופראב"ה מקל - מפני שבנמצא מזה שראשונים לא נאסר ובנמצא לחלב אין לו מתירין - ופסק פתפ"ד דפק"ה מפני שדי"מ דרבנן, ובסוף פוס"י שאפילו אם פבשר פתה פמר" - בטל ברוב מפני שאינו איסור מחמת עצמו -

7' דרכ"מ י"ד ס"ב אות ה', ...דדבר שאין איסורו מחמת עצמו לא מקרי דשי"מ:

פרא"א פול"א מתפ"ד שסם אינו איסור מחמת עצמו לא נקרא י"מ - ופוא תמוה שפרי בתפ"ד משמעות פוק - שאינו איסור מחמת עצמו פפק"ה מתורת פמר"ם אב"ל בנמצא ע"מ"מ סמ"ק על סברת פראב"ה!

8' רמ"א שם, וכן אם אין ... דם פבלוע בה', וש"ק ס"ק י', וט"ז ס"ק ס"ק י'... נזכיר אוד מזה

פ"ק ופ"ז פקשו על פרא"א כ"ל שבתפ"ד מוכח פפוק, ופ"ז ענין שפרא"א טעם במקור ומקור פדין פוא מפר"ה, אב"ל להלכה גס פ"ק וגם פ"ז פוסקים שללא כמו שכתב פרא"א בנמצא לבין איסורו מחמת עצמו, אלא שפ"ז (שללא כמו שראינו בש"ק ע"מ) מסכים ע"מ מה שכתב פרא"א שדי"מ בטל אם אין שם ממש - ופסב"ר שפרי ז' שדי"מ אינו בטל פוא במין במין - ואם אין שם ממש - ואם נתינת טעם אין שפרי מידבר במין במין - לא פחמיר בו ופאיסור בטל

9 רמב"ם פט"ו נאכלות אסורות פ"ט

לפי הרמב"ם זה שחמץ בפסח הוא במשפו אינו נחמת חמץ חמץ אלא מפני שפוא דבר יש לו מתירין (ולכאורה לפי הרמב"ם גם אם נתערב משפו חמץ חמץ נלפני הפסח אינו בטל ואסור בפסח)

10 מרדכי פסחים סוסי' תקצ"ב, וכתב פ"ר שנוהג מפליגא... יוסי' תקצ"ג

מרדכי פביא בשם ר"ת שלאו נקרא י"מ אם פאוכד יתקלקד עד שיבא זמן הפיתר, ופוסק (או"י) גם בשם ר"ת מרבינו חיים כהן ל"ק שפיות ואיסור חמץ חוזר כל שנה לא נקרא י"מ, ופביא גם מה שכתב הפוסק בשם ר"ת שאין דין י"מ לבלוע.

11 שו"ע שם ס"ד, ורמ"א, דבר יש לו פיתר וחוזר ונאסר... ויש חולקין בזבז, וט"ז ס"ק י"ג

מחבר כנראה פסק שאין לחמץ נקרא י"מ מפני שמתקלקד, ורמ"א לכאורה סובר שאין לפתור מצד זה ופביא את הפעם מפני שחוזר ונאסר ופביא גם את פיש חולקין - שפוא פרימב"ם, ורמ"א בת"ח פסק שאין לחמץ נקרא י"מ, ופמפרש"ט פסק כשיטת פרימב"ם.

12 רמ"א שם בסוף, ולאו מיקרי דבר יש לו מתירין... וש"ק ס"ק ט"ו

מחבר בשבת במזיק אסור לו לעולם - בשבילו לא פוי מצשפ שבת י"מ ובטל למרות שלאוחר בשבת חוזר לאחריים (ואילו לאחריים שחוזר לאחרי פשוט פוי י"מ ואינו בטל בשבת)

13 שם ברמ"א לעזיב, כל איסור שלאו פיה ניכר... מתירין, וט"ז ס"ק י"א

חז"ל אסרו לשתות בשבת משקה שזה מצטמו מפרי בשבת גזרה שנה יסחוק, ואם זה המשקה לתוך משקה פיתר ונתערב מיד עם יציאתו מפרי לא נאסר מצד דיל"מ שלאו פיה עליו שם איסור בפני עצמו קודם ביאור.

14 רמ"א או"ח סי' ש"ח סוסי' ט, ואם עבר ונתן מלח... ומט"א ס"ק ט"א... ואין נתבשל מיד'

מלח נמוח ובטל מיד כאשר פונח בכ"ר בשבת ולא נתבשל עד לאחרי זמן - וממילא לא חל עליו שם איסור כמו שראינו ברמ"א.

15 רמ"א שם, מ' שגזר... על גזרו'

אם גזר לאסור מאכל עליו לא נקרא דיל"מ נחמת פיתר לאחריים כמו שראינו לעיל אבל גזר נקרא דיל"מ מפני שיכול לעכב אצל ג' פדיונות שיתירו את גזרו.

16 פתחי תשובה שם אות ו', בשם פגאון בעל ז"ח...

פ"ל"ח אצן שדוקא במאכלים יש דין דיל"מ - שבין כך אי אפשר לאכלם אלא פאם א' ואם זה יותר נחר פרי יש לו מתירין, לא כן בכלים פאומדים לשימוש תמיד שפיתרים למחר לא יחזיר את שימוש של פיום - וא"כ אין על השימוש של פיום שם י"מ מתירין.

² בליג' מחנכו או של עץ שנאסד בבליעה איסור מן האיסורין, ונתערב באחרים ואינו ניכר אי זהו, אע"פ שאיפשר להגדילו ולהחזירו להכשרו (על ידי כן), יראה לי שאין דנין אותו כדבר שיש לו מתירין לאסור את כולו עד שיגעילם או ילבנם, אלא (הרין) הוא כאיסור יבש שנחערב ביבש ובטל בדבר דבר תורה, שכל שאין מתירין שלו כאין מאלהין ואינו צריך לפזר מעותיד ולהוציא הוצאות במתירין אינו בכלל דבר שיש לו מתירין.

עוד כתב בכלי שטף שבלע מן האיסור ונאסר ואתו כך נתערב באחרים שראוי לדנו בדבר שיש לו מתירין שהרי אפשר להכשירן בהגעלה, אלא דלא מיקרי דבר שיש לו מתירין בשום מקום שיש בו הוצאה והפסד ויש ראייה בזה וכיון שכן אמרינן בהא דחד בהרי בטיל ע"כ. חזק אינו דהכא טעמא אחרינא דאין לו כסול לבר מטעמא שיש לו מתירין, רכל היכא דמיבר האיסור אין לו היתור ואין לו כסול ובכל דבר שאיפשר להוציא האיסור מהוכו הרי הוא בניבול' האיסור, וכיון שכן בזה שאיפשר בהגעלה ולהפליט האיסור הרי זה כאלו ניכר ואין לו היתור, והו' דטעמא דיבש ביבש חד בתרי בטיל משום דליכא טעמא דאיסורא אבל כל היכא דאיכא טעמא דאיסורא אסור, והכא לא מביא דליכא טעמא דאיסורא אי מתרמיא ליה האי קערה או האי כלי והיב ביה היתורא, הילכך אפילו באלף לא בטיל דהא לא מביא בכלים אלו שלא יתן האיסור טעם בהיתור. ומעיקרא לא מביא בהו בלאו הכי דהא לא אפשר בלאו הכי וכי האי גונא דלא מביא מעיקרא בלאו הכי לית ליה² בטול דזה דבר מחזור וסתוקן מאור.

6

מצאתי בספ' גדולי ישרי משום דאין צריך כן דבר שיש לו מתירין, כך מצאתי ולא פירש טעם ברובו. יראה והיינו דלא מיקרי דבר שיש לו מתירין בצלחה משום דבצלחה לא נאסרו מעולם ולכשל צדיק הוא אסור, ולא שיה' ליכר דבר שיש לו מתירין אלא היכא שיש היתור לאותו עץ הנאסר כב' יאצ"ג דרב

שאלה: כשר ששטה שלשה ימים בלא מליחה ונתערבה אוחה ורחיבה בתהבות אחריה במילה. הא ברוב לענין שדחה כולן סתירות לבשל או צריכים לאכילי כלי נבל.
תשובה: יראה דבטילה היא רשע' בלה לבשלו, וכן

לישראל מיסר קאמיר, פרי לברן ירו' עדי אפיו בלא כסול לישראל צדיק הוא אסור, היינו משם בסכוח ראבי"ה' ואע"ג האששו היא ידע לחלק, מ"ם נראה דכיון דטעמא משום דשילי' והוא אינו אלא מורכב לא דייקנן כולי האי להחמיר. ונראה נמי דאפילו דיתר הדיכה הואיה להתכבד אפיה בטילה, כיו' דאנה אסורה מחמת עצמה אלא מחמת הרם הכלוץ כה. אע"ג דבכולי' משעריך דלא ידעי כמה רם נפיק מינה, מ"ם השיבות החדיכה אנה לחלק הרם אלא מהסח נ"ח הכשר שהוא היחודי", והבי מחלקינן בהרא' לענין שאר איסוריין.

אלפס' וראבי"ה' פליגי בדין סבא כראיחא במורכבי פי ניד הנשד' אהיה פת דנאפה עם הצלי'. דרב אלפס חשיב ליה דשילי' הואיל ויכול לאוכלו עם כשר, לראבי"ה' לא חשיב דשילי' משום דלבשה לא נאסר מעולם ולכוחו צדיק הוא אסור, ובחב מהרי"ם' דנהגי לפסיק כרב אלפס כוכו שלא נחלקו עליו דיומ"י. מ"ם נראה דברוי ראבי"ה' כאן עיקר הוא, מהא דפי הצול' (יבמות ג', א) ולאמר רב אשי סיפא היינו טעמא משום דהו' ליה דשילי' ולכך אין החדומה בטילה הכול הכהן לאיכלה, קאמר תלמודא הא דרב אשי בודתא היא רחמ' נפשך אי לכתך מעריא שרי אי

פיתר בהפיתר

למדנו את שיטת ה"ר"ן בענין מין במינו וכן בענין דבר שיש לו מתירין שולקח מדם פהר ומדם השעיר נלמד שני במינו לכו בעל ונחלקו רבי יהודה ופוסקים אחרים אם המין נקבע ע"י מין החומרי או ע"י דין - ולכן סוברים הפוסקים שצ"ל אינם מבטלים זה את זה ושדבר שיש לו מתירין אינו בטל - אם יש לו מתירין למחר אינו בטל דוקא אם גם שני החומרים זכים, ואם יש לו מתירין היום אינו בטל אפילו אם החומרים שונים. מדבריו יוצא שאם שני מיני פיתר שנים מתערבים לכו שייך תורת ביטול ואפילו אם החומרים שונים.

1' הנה דין ס"א ע"ב, ת"ר בגד שאבד בו כעלמים... תכריכין למתו, ורש"י

בגד של פשט שנארג בו חוט א' של תמר אבד לכו ידוע איפה החוט כדי להסירו איסור עלובשו משום שאצנז ואם איסור למכרו באופן שצ"ל להכשיל את אחרים.

2' תוס' שם ד"ה בגד

דפי תוס' ה"ה שייך תורת ביטול במזרח ופוסקים למרות ששניהם פיתר, אבד תוס' חידשו שבכעלמים פיתר ופתערובת פ"א סבלת פאיסור אין מין אחד מבטל את השני ואדרבה שניהם יחד מפורים את פאיסור. וז"ל דפי תוס' באמת פיתר מבטל פיתר חוץ מאיפה שפתערובת גופא פ"א ע"כ פאיסור.

בסוגיית ביטול איסור עתה חלף ראינו את ענין חלב שנתבטל בשמים במים אם מותר להשתמש במים להשר -

3' רמ"א י"ד סי' ט"ז סוף ס"ו, כזית חלב שנתבטל במים... וש"ך ס"ק כ"ב, ואין להקשות... וא"ש

חלב במים פו פיתר בהפיתר שנים ולפי ה"ר"ן לכאורה לכו שייך בו ביטול - אבד דפי תוס' פרי אין בתערובת חלב במים שום תערובת של איסור ופחלב בטל.

4' רא"ש העכות כעלמי בגדים (פרק ט' ג'ה) סימן פ', דלכו שייך ביטול הרוב... נתינת טעם

פרא"ש פקשה שגשר בחלב פו איסור תערובת כעלמים ואיך שייך למחר שחלב בטל בגשר בשמים (פרא"ש סובר כמו תוס' - ובאמת קושיא זו קשה גם לר"ן שפ"י גשר בחלב פו פיתר בהפיתר) ותירץ פרא"ש שאינו ענין לביטול כעלם אלא שבכל מקום שאין פחלב עתה טעם בגשר אין ע"כ שם ביטול בה"ח - שפירשו של ביטול פו י"ת, מרקחת' דפינו עירוב טעמים, תירץ זה שייך גם דפי שיטת תוס' ואם לשיטת ה"ר"ן ונקורו במ"ה בחולין -

5' חולין ק"ח ע"א משנה, שיפת חלב... איסורו, וגמ', אמר אבי"טע"א... איסור תורה

אבי"טע"א נלמד מבב"ח בהכרח - אע"פ נחמה את פרא"ש זה שבב"ח פו חידוש ונ"י שני פאיסור בהב"ח משום טעם חלב, שגשר אלא מלמד כ"כ - למנה פתירה המשנה את התערובת כש"א בחלב כדי ליתן טעם בגשר? ותירץ רבא מפני שבתערובת בכדי נתינת טעם לכו שייך ע"כ שם ביטול.

ולכאורה יש להקשות גם דפי ה"ר"ן וגם דפי תוס' איך סבר אבי"טע"א שגשר פו פאיסור פו חידוש כ"כ ובפתוח מכדי נתינת טעם פחלב בטל - פרי אין ביטול כש"ש פמינים פם פיתר - אופה שפאיסור פו התערובת!

6' חידושי רא"ש חולין ק"ח ד"ה בתוס' וד"ה ונלמד

רא"ש נלמד שגשר גופא נחלקים אבי"טע"א ורבא (ופלכתיא כרבא) ואבי"טע"א את קושיית תוס' בנלמד לכעלמים כדברי רב חסדא בג'ה ס"א שנתן לדבוק את מין פחוט ע"י לביצה ורבא שם חלק עליו - וממילא דפי אבי"טע"א נקרא תערובת בכעלם אבד אם פיתר תערובת פיתר בטל, אבד לרבא פו תערובת ובכעלם זכות אין ביטול.

7' שו"ע י"ד סי' ר"ט ס"א, אין כעלמים שיעור... ורמ"א, וש"ך ס"ק א', בית יוסף

הש"ך פוסק כשיטת תוס' ורא"ש - דאילו דפי ה"ר"ן לכו בטל תמר בפשטים בטל שג' פיתר בהפיתר.

ופנה דפי ה"ר"ן כמו שאין פיתר מבטל פיתר ככ לכאורה יש מקום למחר שאין איסור מבטל איסור (מש"כ תוס') אבד במ"ה מפורש לכו כן -

8' זבחים דף ע"ח ע"א, אמר ר"ע פפ"א... לכו שנה פתראו, ורש"י ד"ה אי אפשה

ר"ע סובר שטע"א לכו דאורייתא ולכן איסורים מתבטלים הרוב, וכשבוטל איסורים שלעם יחד פרי שם פאיסור שגשר ע"י הרוב וא"כ לדעת אבי"טע"א מופס יפ"ה הרוב כדי שיה"ה אפשה לנתן לו פתראו משום שם איסור ברור ממילא אין לוקה - וסובר שאיסורים מבטלים זה את זה ולכאורה לריכס למחר שבהפיתר אין שנות נפרדים לכו פמינים של פיתר - שפ"י דינם שוה שפם מותרים, אבד באיסורים לכו איסור ישנם גדרים ודינים מיוחדים ואין להם שם כולל - איסור אלא שם פאיסור פמינים.

9' שו"ע י"ד סי' ט"ז סוף ט"ז, דלכו חבירו, וש"ך ס"ק ט"ז

להלכה קי"ד שאיסורים מבטלים זכ"ז (ולכאורה דלכו כר"ן) ויכול להיות שאם נתערבו שמים ואחד כזיתים של איסורים שונים ומעמיפם אינם שווים, וכל בטל!!!

⁶ בתוס' עין השיה עש דים סכנד וסר, יייל זשאני כמד סהנד
דנני קהל סהדוף דסנג דודך זיסנג אסרה סורסה יסלחי
סמסה וללחי סהונן דף קיה דדיק דכר סחנג לא סר חידוס
סדשירי סליס ייסי, וסינו ססיג דגליסל ייס סנו סנו סנו איסורין
ולא סיל סכעס דודך זיסנג אסרה סורסה, יסלח קיסחי דים סכלים
ולא סהני וסיש ססיס ססהני זיסוג.

חלעיד ולסלחי קסה סה ססמו דגלללים לסעל סדיסח סה איסר
לסריני סיי לסעס סהליסל סגרה סיה אסיה סגד סלחי
זו סללים ליכעו יססס, ולס ליל דקוסיה סיסו סהל דליסח סס
סגרה סהר ליה רסל לספרס סר ססל סגיל לסנח סל זכר, סל
סל לזכעו ולא יכר דוחר סוס סיה נסוח סססיל סיהר סעסס
זיסול, ולס ססיר סלס חוליסס, דרסל סכר סיון דסניה סיהר
וסהסססס סה סליסור לא סייק זיסונ, יסל דכר וסלז חוקר
סליסל ייס ססס סיהר סקדל סיון דודך זיסנג אסרה סורסה, וסינו
דסל לסעסס דסיל סן סהילין, וללחי סלסל לסעך לים דנס סני
סיהר סייק זיסול, וססססס סגד סלכר זו סללים דלסור סעסס
סכוס דליכח סריני סנג ססיג וקיל.

דברים שונים מתבטלים

מתבטל (עבד או לטענתו) (ICN)

(דבר העשוי להפסיק את האוכלוסיות הרדכי בשם אבי העצרי לא בטל מחמת חשיבותו)

רמב"ם (רמ"א) כל איסור פועל אע"פ אינו בטל בס"ד - ר"ן מדאורייתא / או ואינה מדברנו אפי' למ"ד סכ"ע דאורייתא אי"ז דוקא בדבר חרף

מלח ותבלין שבלעו איסור ונפל המלח לאיסור ויש בפיתר ששים כנגדו - תוס' (שו"ע רמ"א) חותר / רמב"א איסור

מחנף

(שאר ושאר דבר שפחמנף את פניו אינו בטל בה)

זה וזה גורם חותר: תוס' (ט"ז) אם לא פ"ה באיסור לבד כדי להפחמנף

מחנף

(דבר שנתן לתעורבות את זורתו: ר"י נמצא ורמב"ם (שו"ע) אינו בטל אלא למעשה מחנף / או רמב"ם (מפרש"ט) בטל בס"ד

מחנף של פיתר (מחנף את פניו בקיבה כשרה) בטל בס"ד

מחנף פקש כע"ז: ש"ע (רמ"א) חותר - ש"ק בדיעבד - רמב"א אם יש שם ששים ופוא פיתר חותר לכתחלה

חנותא

(דבר שנתן לתעורבות את זבא: הרדכי בשם אבי העצרי (ש"ק) לא בטל אלא מחנף / או רמב"ם (מ"ב) בטל בס"ד)

דבר שיש לו חתירין

(איסור שנתבטל בפיתר ויש גם אופן שפאסור חותר או יפ"ה חותר גם עלמא פביאול: אין לאיסור חותר ביאול)

וספיקו איסור גם אם פאסור פוא מדברנו רש"י חג"ה פחמנף שלמא חסמוק ע"כ ביאול כשאפסר לאכול גם עלמא ביאול / ר"ן לרבנו פ"ו מן ביאול

דש"מ באינו מין: תוס' (שו"ע) בטל אם נתון בו טעם נדון כמינו / ר"ן אם יש לו פיתר פיוס אינו בטל ואם פיתירו למחר בטל

אם לא יבא פיתר בודאות: בטל

אם אין פיתר בא מחנף: רש"ע בטל / ר"ן אינו בטל

אם פיתר כחך בפולאות: רשב"א בטל (מפרי"ט פולאות הפעלה מוצאת ואינו בטל)

כלי בלוא איסור שנתערב בכלים של פיתר: רשב"א (שו"ע) ש"ק בפפסי"א ואינו ב"י) הכל חותר /

רמב"ם נקרא נכר פאסור וזריק להשעים את כולם (ט"ז ז' להשעים משש ששחמא בכד בבי"א)

איסור דאורייתא שיש לו חתירין אב"ד ישאר איסור מדברנו: ש"ק אינו בטל

איסור ש"מ"א ופוא נמוח בתעורבות: ר"ת (רמ"א בת"ח) בטל / הרדכי (ש"ק וט"ז) אינו בטל

איסור ש"מ"א שנתערב בששים וסלקו ולא נשאר אלא טעמו: ר"ת (רמ"א וט"ז) בטל / הרדכי (ש"ק) אינו בטל

תעורבות יש בה בשם כפאסור פוא חתוכת פיתר שבלע איסור: או"ח (רמ"א) בטל / תפ"ד (ש"ק וט"ז) אינו בטל

איסור ש"מ"א באופן שמעולם לא נאסר: ר"ף אינו בטל / רמב"ם (תפ"ד) בטל

איסור ש"מ"א אב"ד פאובל יתקלקל עד שיבא פיתר: הרדכי בשם ר"ת (רמ"א) בטל

איסור ש"מ"א לאחרי: בטל

איסור ש"מ"א שלמא חל עליו שם איסור עד שנימוח: בטל

איסור ש"מ"א ויחזור ויאסר: ר"ח כפן לדיק בטל / רמב"ם אינו בטל

חפ"ז העשוי להשיא חוזר שנאסר באופן ש"מ"א ונתערב בענן שיש לו ביאול: ל"ח בטל

פיתר הפיתר

(ר"ן פיתר שנתערב בפיתר נקרא מין במינו לפי הרבנו ואין בו חותר ביאול / תוס' ורא"ש איסור שיש בו תעורבות שני)

מינים לא שייך ביאול מין אחד בשני

איסור באיסור מש אחר: בטל לכ"ע

חלב בבשר: לא שייך בו ביאול אב"ד אם אין נתינת טעם חותר שאין זה דרך ביאול